

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
อำเภอลับแล ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล
จังหวัดอุตรดิตถ์

คำนำ

การพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยอาศัยการบูรณาการศักยภาพของพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อำเภอลับแลเป็นพื้นที่ที่มีอัตลักษณ์ด้านการเกษตรที่โดดเด่น โดยเฉพาะสินค้าเกษตรคุณภาพและสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จึงจำเป็นต้องพัฒนาภาคการเกษตรให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และทิศทางการพัฒนาในระดับประเทศ

เอกสาร “พัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอลับแล ปี ๒๕๖๙” จัดทำขึ้นภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยมุ่งเน้นแนวคิดเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) การส่งเสริม เกษตรอัตลักษณ์และสินค้า GI การยกระดับ Smart Farmer และ Smart Agriculture การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างสมดุล และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร

การดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวมุ่งหวังให้ภาคการเกษตรของอำเภอลับแลมีความเข้มแข็ง สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สร้างรายได้ที่มั่นคง ยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร และนำไปสู่การพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในระยะยาว

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง	๕
สารบัญภาพ	๗
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๘
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๘
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๑๐
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๐
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๑
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๒
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๑๕
๓.๑ ฤดูกาล	๑๕
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๕
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๕
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๖
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๑๖
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๖
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๖
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๖
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๗
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๘
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๐
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๒๑
๑.๑ เกษตรกร	๒๑
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๓๒
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๒
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๔๙
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๑
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๙
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๑๐
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๑๑
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๕
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๕
๖	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๗
๗	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๗
๘	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๘
๙	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๙
๑๐	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๙
๑๑	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๒๑
๑๒	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๒๑
๑๓	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๒๒
๑๔	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๒๒
๑๕	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๒
๑๖	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๓
๑๗	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๔
๑๘	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๔
๑๙	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๖
๒๐	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๗
๒๑	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๗
๒๒	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๘
๒๓	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๙
๒๔	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๙
๒๕	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๓๐
๒๖	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๓๒
๒๗	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๓๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๓๔
๒๙	แสดงต้นทุนการผลิตข้าว	๓๖
๓๐	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๗
๓๑	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๗
๓๒	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๓๘
๓๓	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน	๓๘
๓๔	แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๙
๓๕	แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน	๔๑
๓๖	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๔๒
๓๕	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๔๓
๓๖	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อ่างเอกลับแล	๔๓
๓๗	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๔๔
๓๘	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๘

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๘
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๑๐
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๑๒
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๑๔
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๘
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๓๒
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๓
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๔
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๕
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๓๖
๑๑	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๓๘
๑๒	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๙
๑๓	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๙
๑๔	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๔๑
๑๕	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๔๒

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอลับแลมีพื้นที่ทั้งหมด ๒๙๒,๘๙๙.๐๖ ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดอุตรดิตถ์ ๙ กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๒ ประมาณ ๓ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๔๑ อีก ๖ กิโลเมตร

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอลับแล มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑ อำเภอลับแล แบ่งเป็น จำนวน ๓ เทศบาล ๗ อบต. ๗ ตำบล ๗๑ หมู่บ้าน
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลจำนวน ๓ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๗ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

ตำบล หมู่ที่	ฝ่ายหลวง	แม่พูล	ชัยชุมพล	ตำบุงยัง	ด่าน แม่ค้ำมัน	ไผ่ล้อม	นานกกก	เทศบาล ศรีพนมมาศ
๑	บ้านเชียงแสน	บ้าน แสนสิทธิ	บ้านน้ำใส	บ้าน ป่าฝือก	บ้าน ด่านาเหนือ	บ้าน ไผ่ล้อม	บ้าน ขุนห้วย	ชุมชนตลาด ลับแล
๒	บ้านน้ำท่วม	บ้านไร่	บ้านต้นขาม	บ้านท่งยัง เหนือ	บ้าน ชำผักหนาม	บ้าน ไผ่เขียว	บ้าน ชายเขา	ชุมชน คอกช้าง
๓	บ้านนารี	บ้านแม่พูล	บ้านห้องสูง	บ้าน ท่งยังใต้	บ้านเนิน ก๊ว	บ้าน เกาะตาเพชร	บ้าน นานกกก เหนือ	ชุมชน ปากท่า หัวร่อง ป่ายาง
๔	บ้านปากท่า	บ้าน ต้นเกลือ	บ้านคุ้ม	บ้านตาล	บ้าน ด่านากลาง	บ้าน ดงสระแก้ว	บ้าน นานกกก ใต้	ชุมชนยางกะโด เหนือ
๕	บ้านท่งเอียง	บ้านฝักราก	บ้านนาทะเล	บ้านห้วยไร่	บ้านด่านแม่ ค้ำมัน	บ้าน ดงสระแก้ว	บ้าน หัวนา	ชุมชนยางกะโด ใต้
๖	บ้านต้นม่วง	บ้านด่านห้วย ใต้	บ้านชำป่า ห้วย	บ้านพระแท่น	บ้านบ่อทอง	บ้านท้ายเตย		ชุมชนบ้าน หนอง
๗	บ้าน ท้องลับแล	บ้านผามูบ	บ้านห้วยช้าง	บ้าน พงกะซี	บ้าน ด่านาใต้	บ้าน ท่งสวรรค์		
๘	บ้านท่วมแล้ง	บ้านห้วยใต้	บ้านร่องยาง	บ้านตลิ่งต่ำ	บ้านด่าน พัฒนา			
๙	บ้านวัดป่า	บ้านต้นจั่ว	บ้านน้ำใสใต้	บ้านเนินชาน				
๑๐	บ้านท้องลับแล พัฒนา	บ้านห้วยโป่ง	บ้านป่าสัก	บ้านหัวคุม				
๑๑	บ้านท่งพัฒนา	บ้านมหาราช	บ้านปากทาง					
๑๒	บ้านต้นม่วงใต้							
๑๓	บ้านปากทาง เหนือ							

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
ฝายหลวง	๔๐,๙๙๔.๗๔	๑	-	๑๓	๔,๑๑๔
แม่พูล	๘๒,๑๔๗.๙๕	๑	๑	๑๑	๓,๙๓๔
ชัยชุมพล	๓๔,๕๖๓.๑๓	๑	๑	๑๑	๓,๘๗๒
ทุ่งยั้ง	๓๒,๓๘๙.๒๓	-	๑	๑๐	๔,๓๖๘
ด่านแม่คำมัน	๑๘,๐๓๐.๐๔	๑	-	๘	๑,๖๔๔
ไผ่ล้อม	๔๒,๒๐๖.๙๑	๑	-	๗	๒,๔๘๔
น่านกกก	๔๑,๔๔๒.๘๐	๑	-	๕	๑,๐๘๓
ศรีพนมมาศ	๑,๑๒๔.๒๗	-	๑	-	๑,๒๐๐
รวม	๒๙๒,๘๙๙.๐๖	๖	๔	๖๕	๒๒,๖๙๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอลับแล มีสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มทางตอนใต้ ค่อนสูงชันทางตอนกลางและเป็นภูเขาทางตอนเหนือและทางตะวันตก มีพื้นที่ราบประมาณ ๑๑๗ ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ภูเขาประมาณ ๓๐๖ ตารางกิโลเมตร แม่น้ำไม่มีลำน้ำสายใหญ่ไหลผ่าน แต่มีลำน้ำที่เกิดจากเทือกเขาน้อยใหญ่ทางตอนเหนือ เช่น คลองแม่พร่อง หนองพระแล หนองนาเกลือ บึงมาย คลองพระเสด็จ

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ฝายหลวง	๕๑,๘๗๕	๑๔,๔๐๐.๒๐	๒๗.๗๖
แม่พูล	๗๓,๑๖๘	๒๐,๖๘๓.๗๐	๒๘.๒๗
ชัยชุมพล	๔๐,๑๘๓	๑๑,๐๒๖.๗๐	๒๗.๕๕
ด่านแม่คำมัน	๑๙,๐๙๐	๒๙๑.๙๐	๑.๕๓
น่านกกก	๔๓,๘๑๓	๘,๖๕๗.๔๕	๑๙.๗๖
ศรีพนมมาศ	๙๒๕	๑.๖๖	๐.๑๘
ไผ่ล้อม	๔๒,๗๘๘	-	๐
ทุ่งยั้ง	๒๕,๔๖๖.๕๐	-	๐
รวม	๒๙๗,๓๐๘.๕๐	๕๕,๐๖๑.๖๒	๑๘.๕๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๘

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

- ๑) บริเวณตอนเหนือของอำเภอ ได้แก่ ตำบลแม่พูล ตำบลฝายหลวง ตำบลน่านกกก
  - พื้นที่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำสวนผลไม้ ได้แก่ ทุเรียน ลำไย มังคุด ลองกอง มะไฟ โดยเฉพาะทุเรียนพันธุ์หลงลับแลและพันธุ์หลิบลับแล ถือว่าเป็นผลไม้ที่มีชื่อเสียงมากที่สุด และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอลับแล
  - พื้นที่ราบระหว่างภูเขาใช้ทำนา นอกนี้ยังมีผลผลิตจากป่าตองงักใช้ทำไม้กวาด เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน อาจกล่าวได้ว่าบริเวณนี้เป็นเขตเศรษฐกิจของอำเภอลับแล ผลผลิตสวนผลไม้ทำรายได้ให้กับอำเภอลับแลรวมมูลค่าประมาณนับร้อยล้านบาท
- ๒) บริเวณตอนกลางของอำเภอ ได้แก่ ตำบลชัยชุมพล เขตเทศบาลตำบลศรีพนมมาศ
  - เป็นที่ราบสลับกับที่สูง มีการตั้งถิ่นฐานและการประกอบอาชีพ ดังนี้
    - บริเวณที่สูง เป็นที่อยู่อาศัยจะปลูกพืชสวนเป็นสินค้า ได้แก่ หนาก มะพร้าว ซึ่งมีทุกหลังคาเรือนสามารถทำรายได้รองลงมาจากผลไม้หลัก
    - บริเวณที่ราบ จะมีบริเวณอยู่ไม่มากนักแต่มีการใช้พื้นที่ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ในช่วงฤดูฝนใช้พื้นที่ในการทำนา ส่วนฤดูหนาวใช้พื้นที่ในการปลูกผัก โดยเฉพาะหอมแบ่ง หอมแดง พริก เป็นหลัก
    - บริเวณตอนกลาง ผลิตสินค้าที่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ที่มีชื่อเสียงอีกด้วย สินค้าดังกล่าว คือ ผ้าซิ่นตีนจก และการทำผ้าห่ม พื้นที่เกือบทั้งหมดเป็นที่ราบลุ่ม ผลผลิตทางการเกษตรบริเวณนี้คือ ข้าว เนื่องจากมีระบบชลประทานทำให้สามารถวางแผนการผลิตได้ดี บางพื้นที่สามารถทำนาได้ปีละ ๒ ครั้ง
- ๓) บริเวณตอนใต้ของอำเภอ ได้แก่ ตำบลทุ่งยั้ง ตำบลไผ่ล้อม และตำบลด่านแม่คำมัน
  - พื้นที่เกือบทั้งหมดเป็นที่ราบลุ่ม ผลผลิตจากบริเวณนี้คือ ข้าว เนื่องจากมีระบบชลประทานทำให้สามารถวางแผนการผลิตได้ดี บางพื้นที่สามารถทำนาได้ปีละ ๒ ครั้งและปลูกหอมนอกฤดูทำนา

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอลับแล มีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๑๑ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหงเป็นร่องในฤดูแล้ง และอาจมีรอยอุทกในดิน ดินบนมีสีดำ หรือเทาเข้ม ดินล่างมีสีเทา น้ำตาล น้ำตาลอ่อนหรือเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลือง สีน้ำตาลแก่ หรือสีแดง อาจพบก้อนปูน หรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส ในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ประกอบด้วยหน่วยที่ดิน Pm - A และ Rb - A มีเนื้อที่ ๘,๓๓๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑๙.๗๖

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๕ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส ปะปนอยู่ และในชั้นดินล่างลึก ๆ อาจพบก้อนปูน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ประกอบด้วยหน่วยที่ดิน Hd - A และ Ph - A มีเนื้อที่ ๑๑,๕๗๐ ไร่ หรือร้อยละ ๒๗.๔๒

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๖ เนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่ ดินล่างมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทามีจุดประสีน้ำตาลหรือสีแดงตลอดชั้นดินบางแห่งมีสีลาแลงอ่อน หรือก้อนสารเคมีพวกเหล็กและแมงกานีส ปะปนอยู่ด้วย กลุ่มดินนี้เกิดจากพวกตะกอนลำน้ำเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำเลวพบตามที่ราบ ตั้งแต่ที่ราบน้ำท่วมถึงลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ น้ำแช่ขัง ๓๐ - ๕๐ ซม. นาน ๓ - ๕ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

หรือค่อนข้างต่ำ pH ๔.๕ - ๕.๕ ได้แก่ ชุดดิน บางนรา มโนรมย์ เชียงราย นครพนม ปากท่อและแก่ง สุโขทัย ท่าศาลา คลองขุด สตุล ว่างตง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือปลูกพืชล้มลุกในช่วงฤดูแล้ง

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๗ กลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อน สีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ประกอบด้วยหน่วยที่ดิน Np - A, Skt - A และ Utt - A มีเนื้อที่ ๑๓,๗๘๖ ไร่ หรือร้อยละ ๓๒.๖๗

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๑๕ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกมากที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวหรือเลว เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างสีน้ำตาลหรือสีเทาปนชมพู พบจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ตลอดชั้นดิน ในดินชั้นล่างมักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ประกอบด้วยหน่วยที่ดิน Ms - A มีเนื้อที่ ๙๐๖ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๑๕

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๑๖ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวหรือเลว เนื้อดินเป็นพวกดินร่วน ดินร่วนเหนียว ดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินมีสีน้ำตาลอ่อน หรือสีน้ำตาลปนเทา และมีจุดประกายสีน้ำตาลเข้ม สีเหลืองหรือสีแดงในดินชั้นล่าง ในบางพื้นที่อาจพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีสปะปน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงค่อนข้างต่ำ ประกอบด้วยหน่วยที่ดิน Lp - A มีเนื้อที่ ๔๔๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๐๕

๗) กลุ่มชุดดินที่ ๒๙ กลุ่มดินเหนียวลึกมากถึงลึก เกิดจากตะกอนเนื้อละเอียดหรือหินปูนบนพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) และมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เหมาะสำหรับทำพืชไร่ ไม้ผล หรือไม้ยืนต้น โดยต้องปรับปรุงดินด้วยปูนและอินทรีย์วัตถุเพื่อลดความเป็นกรด

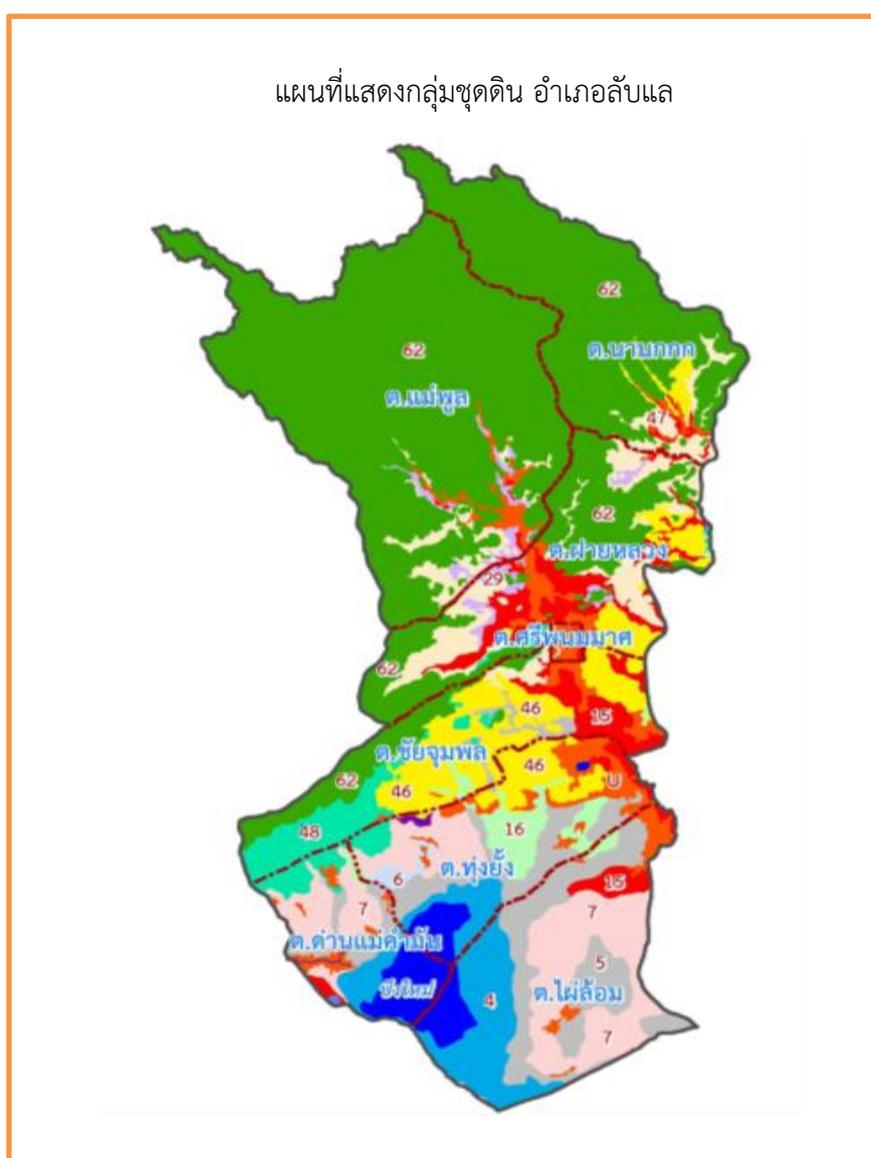
๘) กลุ่มชุดดินที่ ๔๖ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อละเอียดที่มาจากพวกหินตะกอนหรือหินภูเขาไฟ พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขา เป็นดินตื้น มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวปนกรวดหรือปนลูกรัง หรือเศษหินที่มีเหล็กเคลือบ พบภายในความลึก ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ประกอบด้วยหน่วยที่ดิน Ch - B และ Ch - C มีเนื้อที่ ๔,๘๓๙ ไร่ หรือ ร้อยละ ๑๔.๐๑

๙) กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อละเอียดที่มาจากทั้งหินตะกอน หรือหินอัคนีพบบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินตื้น มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีเศษหินปะปนมาก มักพบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ประกอบด้วยหน่วยที่ดิน Ml - B มีเนื้อที่ ๗๔๕ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๑๖

๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๔๘ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อค่อนข้างหยาบ ที่มาจากพวกหินตะกอน หรือหินแปร พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่

เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินต้นมีการระบายน้ำดี เนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินปนเศษหินหรือปนกรวด ก้อนกรวดส่วนใหญ่เป็นหินกลมมน หรือเศษหินต่าง ๆ ถ้าเป็นดินปนเศษหินมักพบชั้นหินพื้นต้นเกินกว่า ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ประกอบด้วยหน่วยที่ดิน Ty - B, Ty - C และ Ty - D มีเนื้อที่ ๑๑,๕๒๕ ไร่ หรือร้อยละ ๓๓.๓๗

๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ กลุ่มดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ลักษณะและสมบัติของดินที่พบไม่แน่นอน มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจัดกระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้นหลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน จนบางแห่งเหลือแต่หินโผล่ มีเนื้อที่ ๗,๐๖๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒๐.๔๖

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ฤดูกาลที่ร้อนมีระยะเวลา ๑.๗ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ถึงวันที่ ๙ พฤษภาคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันสูงกว่า ๓๖°C เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดของปีใน ลับแล คือ เมษายน โดยมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๓๗°C และต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๕°C

ฤดูกาลที่เย็นมีระยะเวลา ๒.๓ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๒๔ มกราคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันต่ำกว่า ๓๒°C เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดของปีใน ลับแล คือ ธันวาคม โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๑๙°C และสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๓๐°C โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน	๓๑°C	๓๓°C	๓๖°C	๓๗°C	๓๕°C	๓๓°C	๓๒°C	๓๒°C	๓๒°C	๓๒°C	๓๑°C	๓๐°C
ฤดูฝน	๒๔°C	๒๖°C	๒๙°C	๓๑°C	๓๐°C	๒๙°C	๒๘°C	๒๘°C	๒๘°C	๒๘°C	๒๖°C	๒๔°C
ฤดูหนาว	๑๘°C	๒๐°C	๒๓°C	๒๕°C	๒๖°C	๒๖°C	๒๕°C	๒๕°C	๒๕°C	๒๔°C	๒๑°C	๑๙°C

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ช่วงฝนชุกของปีมีระยะเวลา ๙.๐ เดือน ระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน โดยมีฝนตกในช่วง ๓๑ วันที่คร่อมวันใดวันหนึ่งไว้ตรงกลาง ในปริมาณอย่างน้อยที่สุด ๑๓ มิลลิเมตร เดือนที่มีปริมาณฝนมากที่สุดใน ลับแล คือ กันยายน โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเท่ากับ ๑๙๒ มิลลิเมตร

ช่วงปลอดฝนในปีนั้นมีระยะเวลานาน ๓.๐ เดือน ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ เดือนที่มีปริมาณฝนน้อยที่สุดใน ลับแล คือ มกราคม โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเท่ากับ ๔ มิลลิเมตร

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๘	ยังไม่สรุปรายปี	๑,๔๐๐-๑,๖๐๐	๑๑๗	สิงหาคม	๓๘	๑๖.๓	๒๗.๔
๒๕๖๗	ยังไม่สรุปรายปี	๑,๔๐๐-๑,๖๐๐	๑๑๗	สิงหาคม	๓๘	๑๖.๓	๒๗.๔
๒๕๖๖	๑,๑๔๓.๙๘	๑,๔๐๐-๑,๖๐๐	๑๑๗	สิงหาคม	๓๘	๑๖.๓	๒๗.๔
๒๕๖๕	๑,๓๕๒.๖	๑,๔๐๐-๑,๖๐๐	๑๑๗	สิงหาคม	๓๘	๑๖.๓	๒๗.๔
๒๕๖๔	๑,๒๖๕.๒	๑,๔๐๐-๑,๖๐๐	๑๑๗	สิงหาคม	๓๘	๑๖.๓	๒๗.๔

ที่มา : Weather Atlas, พ.ศ.๒๕๖๘

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอลับแลมีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้านโดยใช้ถนนสายหลักและสายรองของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท รวมถึงถนนองค์การบริหารส่วนจังหวัดและถนนในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถเชื่อมต่อระหว่างตำบล ได้แก่ ตำบลแม่พูล ตำบลชัยจุมพล ตำบลศรีพนมมาศ และตำบลฝายหลวง โดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๔๑ เป็นเส้นทางหลัก และมีถนนสายรอง

เชื่อมเข้าสู่หมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อใช้ในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร เช่น ทุเรียน ลำสาต ลองกอง และผลผลิตพืชสวนอื่น ๆ ไปยังตลาดกลางและตัวเมืองอุตรดิตถ์ได้อย่างสะดวก

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้
การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางรถไฟไม่มีสถานีรถไฟในพื้นที่อำเภอลับแล โดยสถานีที่ใกล้ที่สุดคือสถานีศิลาอาสน์ และสถานีอุตรดิตถ์ ในเขต อุตรดิตถ์ ซึ่งสามารถเดินทางต่อมายังอำเภอลับแลโดยรถยนต์

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ สถานีขนส่งผู้โดยสาร ไม่มีในพื้นที่อำเภอลับแล โดยใช้สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๑ สถานี มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ เส้นทางอุตรดิตถ์ – ลับแล และเส้นทางเชื่อมต่อจังหวัดใกล้เคียง เช่น พิษณุโลก แพร่ และเชียงใหม่

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

ทางหลวงหมายเลข ๑๐๔๑ เส้นทางระหว่าง อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ – อำเภอลับแล ระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

ทางหลวงหมายเลข ๑๐๒ เส้นทางระหว่าง อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ – อำเภอน้ำปาด (เป็นเส้นทางเชื่อมต่อเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑๐๔๑ เพื่อเข้าสู่อำเภอลับแล) ระยะทางช่วงที่เกี่ยวข้องประมาณ ๘ – ๑๕ กิโลเมตร

ทางหลวงหมายเลข ๑๑ เส้นทางระหว่าง จังหวัดพิษณุโลก – จังหวัดอุตรดิตถ์ – จังหวัดแพร่ เป็นเส้นทางหลักเชื่อมภาคเหนือตอนล่างและตอนบน

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

๑. คลองแม่พร่อง ซึ่งมีต้นน้ำมาจากน้ำตกแม่พูล และน้ำตกผามอบ ไหลจากทางเหนือ สู่ทางใต้สู่พื้นที่ตำบลแม่พูลไหลมาบรรจบกันที่บ้านท่อมแล้ง ตำบลฝายหลวง และไหลผ่านเขตตำบลศรีพนมมาศ มีความยาวประมาณ ๕๐ กิโลเมตร เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่สำคัญของอำเภอลับแล และมีน้ำไหลตลอดปี มีฝายน้ำล้นกันเก็บน้ำอยู่หลายแห่งเช่น ฝายหลวง ฝายห้วยพูล และฝายตาด ฯลฯ

๒. หนองพระแล อยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งยั้ง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓๐ ไร่ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด และเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง ทางอำเภอมิโครงการขุดลอกและปรับปรุงเป็นสถานที่ท่องเที่ยว แต่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ขณะนี้ก็ได้มีการปรับปรุงขุดลอกไปแล้ว

๓. หนองนาเกลือ อยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลฝายหลวง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑๘ ไร่

๔. บึงมาย เป็นบึงขนาดใหญ่อยู่ในเขตตำบลไผ่ล้อม ตำบลทุ่งยั้ง และตำบลด่านแม่คำมัน เป็นแหล่งประมงน้ำจืดขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ ๖,๘๐๐ ไร่

๕. คลองพระเสด็จ เป็นคลองที่ไหลผ่านหมู่ที่ ๔, ๕, ๗ ตำบลด่านแม่คำมัน มีความยาวประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	ฝายหลวง	๓๗		๓๗
๒	แม่พูล	๒๓		๒๓
๓	น่านกกก	๑๖		๑๖
๔	ชัยภูมิพล	๓๒		๓๒
๕	ทุ่งยั้ง	๔๓		๔๓
๖	ไผ่ล้อม	๒๐		๒๐
๗	ด่านแม่คำมัน	๑๘		๑๘
๘	ศรีพนมมาศ	๗		๗
รวม		๑๙๖		๑๙๖

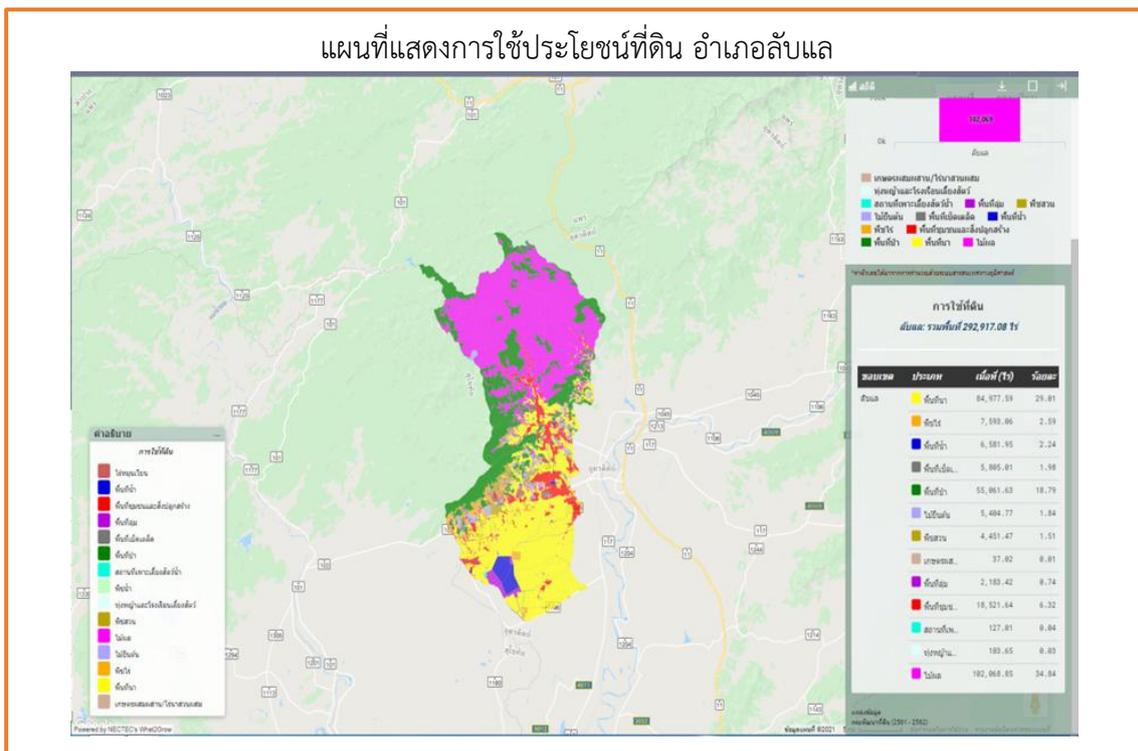
ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๖๘

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๕๕,๐๖๑.๖๓	๑๘.๗๙
พืชไร่	๗,๕๙๓.๐๖	๒.๕๙
ไม้ยืนต้น	๕,๔๐๔.๗๗	๑.๘๔
ไม้ผล	๑๐๒,๐๖๘.๘๕	๓๔.๘๔
พืชสวน	๔,๔๕๑.๔๗	๑.๕๑
พื้นที่นา	-	-
พืชน้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๐๓.๖๕	๐.๐๓
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๒,๑๘๓.๔๒	๐.๗๔
พื้นที่ลุ่ม	๖,๕๘๑.๙๕	๒.๒๔
พื้นที่น้ำ	๑๘,๕๒๑.๖๔	๖.๓๒
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๕,๘๐๕.๐๑	๑.๙๘
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอลับแล ประชากรมีอาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๑๑๙,๕๕๓ ไร่ (ร้อยละ ๓๔.๖๐ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกและในเขตชลประทาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
		ข้าว (ไร่)	อ้อยโรงงาน (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ไม้ผล (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)		
ฝายหลวง	๕๑,๘๗๕	๔,๓๔๕	-	๒	๔,๗๖๘.๗๘	๑,๔๕๖.๓๔	-	๑๐,๕๗๒	
แม่พูล	๗๓,๑๖๘	๑๓	-	-	๓๓,๗๓๔.๔๖	๑๓	-	๓๓,๗๖๐	
น่านกกก	๔,๘๑๓	๑๖๐	-	-	๑๓,๓๙๔.๘๕	-	-	๑๓,๕๕๕	
ชัยภูมิ	๔๐,๑๘๓	๔๖๔๗	๑๓	๓๙	๒๘.๗๕	๑,๓๕๘.๓๕	๕๘๔	๖,๖๗๐	
ทุ่งยั้ง	๒๕,๔๖๖.๕๐	๑๖,๗๓๒	-	๑๖๕	๑๐	๓๕๑.๕๐	๒๕๕	๑๗,๕๑๔	
ไผ่ล้อม	๔๒,๗๘๘	๒๗,๙๙๘	-	-	๒๓	๙	๖	๒๘,๐๓๖	
ด่านแม่คำมัน	๑๙,๐๙๐	๘,๖๓๔	๒๖๑	๒	๗.๗๕	๑๙๖	๑๑๖	๙,๒๑๗	
ศรีพนมมาศ	๙๒๕	๑๓๕	-	-	๗.๒๕	๘๖.๗๕	-	๒๒๙	
พื้นที่รวม	๒๕๘,๓๐๘.๕๐	๖๒,๖๖๔	๒๗๔	๒๐๘	๕๑,๙๗๔.๘๔	๓,๔๗๐.๙๔	๙๖๑	๑๑๙,๕๕๓	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)
ฝายหลวง	๔๑๗	๒๒	-	๓๓๗	๗๗,๐๙๗	๓,๐๐๖
แม่พูล	๔๔๑	-	-	-	๑๕,๖๗๒	-
น่านกกก	๑๓๔	๑๐	-	-	๔,๕๓๕	-
ชัยชุมพล	๔๘๒	๑๔๒	๑๓๖	๓,๖๓๒	๑๕,๙๕๕	๘๐
ทุ่งยั้ง	๔๑๘	๒๓๙	๑๗๑	๒๓๓	๒๖,๕๓๒	๒๔๗
ไผ่ล้อม	๓๗๙	๑๘๖	๔๙	๕๗๘	๑๓,๖๖๙	๙,๑๒๙
ด่านแม่คำมัน	๔๗๐	๔๕๘	๒๖๕	๔,๓๑๖	๑๔,๘๗๗	๗๒
ศรีพนมมาศ	๑๓๓	๑๔	-	๓๑	๔,๐๖๑	๖๐
รวมทั้งหมด	๒,๘๗๔	๑,๐๗๑	๖๒๑	๙,๑๒๗	๑๗๒,๓๙๘	๑๒,๕๙๔

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

- โรงฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน ๒ แห่ง คือ
  ๑. โรงงานนายสำเนียง คำด้วง ที่ตั้ง ๑๑๓ หมู่ ๑๐ ตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแลจังหวัดอุตรดิตถ์
  ๒. โรงงานนายประจวบ รัตน์เพชร ที่ตั้ง ๗๓/๕ หมู่ ๗ ตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
- โรงฆ่าสุกร มาตรฐาน ๓ แห่ง คือ
  ๑. โรงงานเทศบาลตำบลศรีพนมมาศ ที่ตั้ง ๒๔๖ ตำบลศรีพนมมาศ อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
  ๒. โรงงานโชคชุ่มเย็น ที่ตั้ง ๙๖/๑ หมู่ ๖ ตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
  ๓. โรงงานบ้างพงกะซี ที่ตั้ง ๓๐ หมู่ ๗ ตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กึ่งทะเล	กึ่งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
ฝายหลวง	-	-	-	-	-	-	-
แม่พูล	-	-	-	-	-	-	-
น่านกกก	-	-	-	-	-	-	-
ชัยชุมพล	-	-	-	-	-	-	-
ทุ่งยั้ง	-	-	-	-	-	-	-
ไผ่ล้อม	-	-	-	-	-	-	-
ด่านแม่คำมัน	-	-	-	-	-	-	-
ศรีพนมมาศ	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ทุเรียนหลงลับแล และทุเรียนหลินลับแล เป็น ผลผลิต GI (สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) ที่ขึ้นชื่อของอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยได้รับการยอมรับในระดับประเทศถึงคุณภาพและรสชาติที่แตกต่างจากทุเรียนทั่วไป ซึ่งมีต้นกำเนิดจากภูมิปัญญาชาวสวนพื้นที่สูงของลับแลที่ปลูกทุเรียนบนพื้นที่ภูเขา และดูแลแบบธรรมชาติ ทำให้ผลทุเรียนมีรสหวานมัน เนื้อแน่นละเอียด กลิ่นไม่ฉุนจัด

ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์ และทุเรียนหลินลับแลอุตรดิตถ์ ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕

“ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์” ต้นเดิมขึ้นอยู่ที่ม่อนน้ำจำหุ่ม ๗ บ้านผามูบ แม่พูล

อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เจ้าของต้นเดิม คือนายลม - นางหลง อุประ บ้านเลขที่ ๑๒๖ หมู่ ๑ บ้านนาปอย เขตเทศบาลตำบลหัวดง ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล เป็นทุเรียนที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมจากการประกวดทุเรียน ที่ปลูกจากเมล็ดซึ่งร่วมดำเนินการจัดประกวดระหว่างกรมวิชาการการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และจังหวัดอุตรดิตถ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ และได้รับการรับรองพันธุ์ ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๑ ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดอุตรดิตถ์ มีลักษณะผลทรงกลม หรือกลมรี ขนาดเล็ก เปลือกบาง เนื้อมาก สีเหลืองเข้ม เนื้อแห้งละเอียดเหนียว มีกลิ่นอ่อน รสชาติหวานมัน เมล็ดลีบเล็ก ปลูกในเขตพื้นที่ อ.ลับแล, อ.เมืองอุตรดิตถ์ และ อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์

“ทุเรียนหลินลับแลอุตรดิตถ์” ต้นเดิมปลูกโดยนายหลิน ปัดลาด บ้านเลขที่ ๑๒๖ หมู่ ๗ บ้านผามูบ ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ นายหลิน ปัดลาด ได้นำเมล็ดทุเรียนมาปลูกแล้วเกิดการกลายพันธุ์มีลักษณะที่แปลกกว่าทุเรียนพันธุ์อื่นๆ จึงนำไปเพื่อนบ้านกินหลายคนบอกว่ารสชาติดี ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เจ้าของต้นเดิมได้ส่งทุเรียนพันธุ์นี้เข้าประกวดในการประกวดทุเรียนที่ปลูกจากเมล็ดซึ่งร่วมดำเนินการจัดประกวดระหว่างกรมวิชาการการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และจังหวัดอุตรดิตถ์ แม้ว่าในปีดังกล่าวทุเรียนพันธุ์หลงลับแลจะได้รับรางวัลยอดเยี่ยมก็ตาม แต่ทุเรียนพันธุ์หลินลับแล ก็ยังได้รับความนิยมจากนักบริโภคทุเรียนไม่น้อยกว่าทุเรียนพันธุ์หลงลับแล เพื่อเป็นเกียรติแก่นายหลิน ปัดลาด ผู้ปลูกทุเรียนต้นเดิม จึงตั้งชื่อทุเรียนพันธุ์นี้ว่า “หลินลับแล” และประกอบกับต้นเดิมขึ้นอยู่ที่บ้านผามูบ จึงมีชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า “ผามูบ ๑” หลังจากนั้นนายหลิน ปัดลาด ถึงแก่กรรม ต้นเดิมจึงอยู่ในความดูแลและขยายพันธุ์โดย นายสว่าง ปัดลาด (บุตรชาย) ทุเรียนพันธุ์หลินลับแล มีผลทรงกระบอก เปลือกบาง เนื้อสีเหลืองเข้ม เนื้อละเอียดเหนียวแห้ง รสชาติหวานมัน กลิ่นอ่อน เนื้อมาก เส้นใยน้อย เก็บไว้ได้นานโดยไม่แฉะ มีเมล็ดลีบเล็ก ปลูกในเขตพื้นที่ อ.ลับแล อ.เมืองอุตรดิตถ์ อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครุฑเรือและประชากร

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนครุฑเรือ และประชากร

ที่	ตำบล	ครุฑเรือ ทั้งหมด	ครุฑเรือ เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ชัยชุมพล	๒,๘๘๔	๘๕๒	๓,๒๓๔	๓,๕๔๑	๖,๗๗๕
๒	ด่านแม่คำมัน	๑,๒๓๘	๘๑๓	๑,๕๓๐	๑,๗๐๓	๓,๒๓๓
๓	ไผ่ล้อม	๗๖๕	๙๙๕	๘๖๒	๑,๐๓๑	๑,๘๙๗
๔	ทต.ทุ่งยั้ง	๓,๐๒๓	๙๓๔	๓,๒๘๒	๔,๐๓๓	๗,๓๑๕
๕	ทต.พระเสด็จ	๑,๒๓๔		๑,๓๙๗	๑,๕๓๕	๒,๙๓๒
๖	น่านกกก	๘๘๐	๖๕๔	๑,๐๐๗	๑,๐๕๘	๒,๐๖๕
๗	ฝายหลวง	๓,๑๒๖	๑,๔๖๐	๓,๕๕๓	๓,๖๕๕	๗,๒๑๕
๘	แม่พูล	๑,๑๑๒	๑,๙๙๕	๑,๒๙๒	๑,๓๒๕	๒,๖๑๗
๙	ทต.หัวดง	๑,๗๖๕		๒,๑๕๔	๒,๓๒๔	๔,๔๗๘
๑๐	ทต.ศรีพนมมาศ	๘๒๒	๑๕๕	๑,๐๔๕	๑,๒๗๐	๒,๓๑๖
รวม		๑๖,๘๔๙	๗,๘๕๘	๑๙,๓๕๖	๒๑,๔๗๕	๔๐,๘๓๑

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภออุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) หัวหน้าครุฑเรือเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนหัวหน้าครุฑเรือเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือ	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒,๖๑๖	๓๓.๙๕
๕๖ - ๖๕ ปี	๒,๖๒๗	๓๔.๐๙
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๖๗๗	๒๑.๗๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๕๔๒	๗.๐๓
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๓๑	๓.๐๐
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๓	๐.๑๗
รวม	๗,๗๐๖	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภออุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๗,๑๙๐	๙๓.๓๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๕๑๖	๖.๗๐
รวม	๗,๗๐๖	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ. ๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔,๑๓๙	๔๑.๙๘
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๙๗๗	๒๐.๐๕
เช่า	๓,๗๔๓	๓๗.๙๗
รวม	๙,๘๕๙	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ. ๒๕๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๘๗.๓๐	๓.๙๐	๐.๐๗	๘.๗๓	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ. ๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้เฉลี่ยครัวเรือนของเกษตรกรอำเภอลับแล มีรายได้ในภาคการเกษตรเฉลี่ย ๑๓๓,๖๒๓ บาท/ครัวเรือน/ปี มีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย ๔๙,๔๗๑ บาท/ครัวเรือน/ปี

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรอำเภอลับแล พึ่งพาสินเชื่อจากสถาบันการเงิน โดยเฉพาะ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นแหล่งทุนหลักของเกษตรกรไทย

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ ๙๙% และศาสนาอื่น ๆ ประมาณ ๑%

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

งานประเพณีชาวเมืองลับแลดั้งเดิมมีภาษาถิ่นแบบสำเนียงสุโขทัยโบราณคือในชุมชนรอบพระบรมธาตุทุ่งยั้ง ตำบลทุ่งยั้ง ตำบลไผ่ล้อม ซึ่งเป็นเมืองโบราณที่ปรากฏหลักฐานในสมัยสุโขทัยและชุมชนเดิมในพื้นที่ตั้งตัวอำเภอลับแลก่อนที่จะถูกทิ้งร้าง ปรากฏหลักฐานศิลาจารึกการสถาปนาพระธาตุเจดีย์พิหารในสมัยพระยาสิทธิไทย สันนิษฐานว่าแถบที่ตั้งเมืองลับแลทั้งหมดเป็นชุมชนที่ใช้ภาษาถิ่นแบบสำเนียงสุโขทัยโบราณมาก่อนนับ ๓๐๐ ปี ก่อนที่จะมีการอพยพชาวไทยยวนจากอาณาจักรโยนกนาคนครเชียงแสนมาในสมัยหลัง ซึ่งปัจจุบันชาวไทยยวนในอำเภอลับแลส่วนใหญ่อยู่ในเขตตอนเหนือของอำเภอ และที่ตั้งตัวอำเภอ ส่วนเขตทางใต้ของอำเภอลับแลยังคงเป็นชุมชนภาษาถิ่นแบบสำเนียงสุโขทัยโบราณอยู่ ดังนั้นชาวลับแลจึงมีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมทั้ง ๒ วัฒนธรรม คือชุมชนภาษาถิ่นแบบสำเนียงสุโขทัยโบราณ และชุมชนภาษาถิ่นล้านนา มีภาษาพูด ภาษาเขียน การแต่งกาย อาหารการกิน เป็นแบบล้านนา ที่มีใช้อยู่ในแถบล้านนาตะวันออก เช่น แพร่ น่าน เชียงราย และพะเยา เป็นต้น เช่น งานสลากภัตประจำปี งานรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ ประเพณีงานวันลอยกระทงของอำเภอลับแล

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ฝายหลวง	๑	๗	๑	๗			๑	๑๐	๑	๗,๗๒๘	๑	๖๔
แม่พูล	๑	๓๐			๑	๑๐					๑	๙๑
น่านกกก	๑	๑๐			๑	๑๐						
ชัยจุมพล	๑	๔๙	๑	๑๐	๑	๑๕					๑	๔๑๙
ทุ่งยั้ง			๑	๑๙							๑	๑๐๒
ไผ่ล้อม	๑	๕๕	๑	๑๔	๑	๑๓					๑	๙๔
ด่านแม่คำมัน	๑	๗			๑	๑๕					๑	๖๗
ศรีพนมมาศ												
รวม	๖	๑๕๘	๔	๕๐	๕	๖๓	๑	๑๐	๑	๗,๗๒๒	๖	๘๓๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๕๙
เครื่องดื่ม	๖
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๓๓
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๓๘
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๑๒๖

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูก จำหน่าย แปรรูป ทุเรียนลับแลแท้	๑	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ ทุเรียน หลงลับแล หลินลับแล	๑	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรและสินค้าแปรรูปแม่พูล	๒	ตำบลแม่พูล	
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรและโฮมสเตย์เมืองลับแล	๔	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยดอนแก้ว	๔	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์เมืองลับแล	๔	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเหือนลับแล	๔	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนรักษ์ลับแล	๔	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำประปาชุมชนบ้านต้นเกลือ	๔	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนที่พักลับแล โฮมสเตย์		ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรและไม้ผล	๕	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปทุเรียน หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่พูล	๖	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีชีวิตใหม่	๗	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำประปาชุมชนบ้านผามุบ		ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปการเกษตรบ้านต้นงั่ว	๙	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนดอนคำพันธุ์ไม้ผล หลง - หลิน ลับแล	๙	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทุเรียนนหาราช	๑๑	ตำบลแม่พูล	

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาคุณภาพทุเรียนเมืองลับแล	๑๑	ตำบลแม่พูล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหมนุ่มบ้านเชียงแสน	๑	ตำบลฝายหลวง	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพผ้าไหมนุ่ม-ที่นอนบ้านเชียงแสน	๑	ตำบลฝายหลวง	
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีลับแล	๒	ตำบลฝายหลวง	
วิสาหกิจชุมชนข้าวพันฝักภูมิลับแล	๒	ตำบลฝายหลวง	
วิสาหกิจชุมชนแสงทองสุรากลั่นฝายหลวง	๔	ตำบลฝายหลวง	
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ทุเรียนเมืองลับแล	๑๐	ตำบลฝายหลวง	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกังวาลวิงค์	๑๓	ตำบลฝายหลวง	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปทุเรียน ลักษณะนา		ตำบลฝายหลวง	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปศุสัตว์	๔	ตำบลนานกกก	
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ หมู่ที่ ๔ นานกกกได้	๔	ตำบลนานกกก	
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่หอมแบ่งตำบลชัยจุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	๒	ตำบลชัยจุมพล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหอมแบ่ง ต้นขาม หมู่ที่ ๒	๒	ตำบลชัยจุมพล	
วิสาหกิจชุมชนสุรากลั่นต้นขามใหญ่	๒	ตำบลชัยจุมพล	
วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตหอมแดง หอมแบ่ง	๕	ตำบลชัยจุมพล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีและเยาวชนผู้ผลิตผ้าขึ้นตีนจกเมืองลับแล	๕	ตำบลชัยจุมพล	
วิสาหกิจชุมชนบ้านน้ำใส	๙	ตำบลชัยจุมพล	
วิสาหกิจชุมชนผู้ใช้น้ำตำบลไผ่ล้อม-ตำบลทุ่งยั้ง	๑	ตำบลทุ่งยั้ง	
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมและผลิตข้าว บึงมาย	๕	ตำบลทุ่งยั้ง	
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรุ่นใหม่รักลับแล	๕	ตำบลทุ่งยั้ง	
วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตข้าวยั่งยืน บ้านเนินชาน	๖	ตำบลทุ่งยั้ง	
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเกษตรกรรมปลอดภัยตามแนวพระราชดำริ	๑	ตำบลไผ่ล้อม	
วิสาหกิจชุมชนสวนเพาะเห็ดบ้านไผ่ล้อม	๒	ตำบลไผ่ล้อม	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านไผ่เขียว	๒	ตำบลไผ่ล้อม	

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวและผู้ใช้น้ำตำบลไผ่ล้อม	๓	ตำบลไผ่ล้อม	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ตำบลไผ่ล้อม	๓	ตำบลไผ่ล้อม	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโรงเรียนทำกิน-ทำใช้ บ้านดงสระแก้ว	๔	ตำบลไผ่ล้อม	
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมและผลิตข้าว บ้านดงสระแก้ว	๕	ตำบลไผ่ล้อม	
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวไทยอย่างยั่งยืน	๕	ตำบลไผ่ล้อม	
วิสาหกิจชุมชนสุรากลั่นบ้านริมคลอง	๖	ตำบลไผ่ล้อม	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักระบบน้ำหยด	๖	ตำบลด่านแม่คำมัน	
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมและผลิตข้าว บ้านห้วยบ่อทอง	๖	ตำบลด่านแม่คำมัน	
วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ่อทอง	๖	ตำบลด่านแม่คำมัน	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคกระบือไทยบ้านบ่อทอง	๘	ตำบลด่านแม่คำมัน	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรชุมชนสันโยไอลูน	๑	ฝายหลวง	๗
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรชุมชนพัฒนาสมุนไพรรบวงจร	๙	ทุ่งยั้ง	๑๙
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสตรีแม่บ้านดงสระแก้ว	๔	ไผ่ล้อม	๑๔
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้า	๕	ชัยจุมพล	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดดอนสัก	๓	ฝายหลวง	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนน่านกกก	๔	น่านกกก	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนลับแลศรี	๓	ไผ่ล้อม	๑๓
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนด่านแม่คำมัน	๔	ด่านแม่คำมัน	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนห้วยใต้	๗	แม่พูล	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดน้ำใส	๘	ชัยจุมพล	๑๕
กลุ่มส่งเสริมอาชีพกลุ่มอาชีพผ้าไหมผ่านวม-ทีนอนบ้านเชียงแสน	๑	ฝายหลวง	๗

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพกลุ่มเพาะพันธุ์กล้วยไม้ ม.๓ นานกกก	๕	นานกกก	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพกลุ่มสัมมาชีพชุมชนบ้านเกาะตาเพชร	๓	ไผ่ล้อม	๕๕
กลุ่มส่งเสริมอาชีพศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงชุมชนห้วยบ่อทอง ๑	๖	ด่านแม่คำมัน	๗
กลุ่มส่งเสริมอาชีพชุมชนกลุ่มปุ๋ยดอนแก้ว	๔	ไผ่ล้อม	๓๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพแปลงใหญ่หอมแบ่ง	๒	ชัยชุมพล	๔๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเถลิงผล,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑.สหกรณ์เมืองลับแล	๑๓	ฝายหลวง	๗,๗๒๘
๒.กลุ่มเกษตรกรทำนาชัยชุมพล	๓	ชัยชุมพล	๔๑๙
๓.กลุ่มเกษตรกรทำนาด่านแม่คำมัน	๕	ด่านแม่คำมัน	๖๗
๔.กลุ่มเกษตรกรทำนาทุ่งยั้ง	๘	ทุ่งยั้ง	๑๐๒
๕.กลุ่มเกษตรกรทำนาไผ่ล้อม	๑	ไผ่ล้อม	๙๔
๖.กลุ่มเกษตรกรทำสวนฝายหลวง	๒	ฝายหลวง	๖๔
๗.กลุ่มเกษตรกรทำสวนแม่พูล	๔	แม่พูล	๙๑

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ฝายหลวง	๑				๑				
แม่พูล		๒	๑	๒	๑				
นานกกก		๑			๑				
ชัยชุมพล		๕	๑		๑				
ทุ่งยั้ง		๕		๑	๑				

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ไผ่ล้อม		๕		๑	๑				
ด่านแม่คำมัน		๑			๑				
ศรีพนมมาศ		๑			๑				
รวม	๑	๒๕	๑	๔	๘				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ฝายหลวง	๔		๑	๑๓	๑๔	๑			
แม่พูล	๖		๒	๑๑	๑๕	๑			
น่านกกก	๒			๕	๘	๑			
ชัยจุมพล				๑๒	๑๒	๑			
ทุ่งยั้ง	๓	๕	๖	๑๑	๑๐	๑			
ไผ่ล้อม	๕	๔	๓	๘	๙	๑			
ด่านแม่คำมัน	๑	๒	๑๐	๗	๘	๑			
ศรีพนมมาศ				๖		๑			
รวม	๒๑	๑๒	๒๒	๗๓	๗๖	๘			

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอลับแล มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๘ คน

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
ฝายหลวง	๑	การผลิตไม้ผล (มะยงชิด)
แม่พูล	๑	การผลิตไม้ผล (ทุเรียน)
น่านกกก	๑	การผลิตไม้ผล (ลองกอง)
ชัยชุมพล	๑	การผลิตหอมแบ่ง
ทุ่งยั้ง	๑	การผลิตข้าว
ไผ่ล้อม	๑	การผลิตข้าว
ด่านแม่คำมัน	๑	การผลิตพืชผัก
ศรีพนมมาศ	๑	การผลิตหอมแบ่ง
รวม	๘	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๐	ฝายหลวง
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๕	ชัยชุมพล
๓	การผลิตมะยงชิดเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางการ ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP)	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	ชัยชุมพล
๔	วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกไผ่ บ้านป่าหวาย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๖	ชัยชุมพล
๕	การผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ป้องกัน กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๕	ชัยชุมพล
๖	ศูนย์เรียนรู้การผลิตหอมแบ่ง	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการ ผลิตทางการเกษตร	๒	ชัยชุมพล
๗	การผลิตผักคุณภาพ ตามแนวทางการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP)	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๖	ด่านแม่คำมัน
๘	การผลิตมะม่วงคุณภาพ ตามแนวทางการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP)	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๘	ทุ่งยั้ง
๙	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๑	ทุ่งยั้ง
๑๐	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๙	ทุ่งยั้ง

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑๑	ศูนย์เรียนรู้มาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	ศูนย์เรียนรู้ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	๙	ทุ่งยั้ง
๑๒	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเกษตรกรรมปลอดภัยตามแนวพระราชดำริ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	ทุ่งยั้ง
๑๓	ศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	นานกกก
๑๔	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพชุมชนบ้านเกาะตาเพชร	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๓	ไผ่ล้อม
๑๕	ศูนย์เรียนรู้เฉพาะทางโคเนื้อไผ่ล้อม	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๑	ไผ่ล้อม
๑๖	โรงเรียนทำกินทำใช้	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	ไผ่ล้อม
๑๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	ไผ่ล้อม
๑๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านไผ่เขียว	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	ไผ่ล้อม
๑๙	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๒	ฝายหลวง
๒๐	ศูนย์เรียนรู้สหกรณ์การเกษตรเมืองลับแล	ศูนย์เรียนรู้ด้านสหกรณ์	๑๓	ฝายหลวง
๒๑	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๘	ฝายหลวง
๒๒	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมือง	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๑	ฝายหลวง
๒๓	ศูนย์เรียนรู้ไม้ผลเศรษฐกิจ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	ฝายหลวง
๒๔	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศตปช.)	๔	แม่พูล
๒๕	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๔	แม่พูล
๒๖	วิสาหกิจชุมชนทำข้าวแคบบ้านยางกะไดใต้	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตร		ศรีพนมมาศ

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๐กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑	ด่านแม่คำมัน	แปลงใหญ่พืชผัก ตำบลด่านแม่คำมัน อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	พืชผัก	๓๐	๖๒.๐๐

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๒	น่านกกก	แปลงใหญ่ลองกอง ตำบลน่านกกก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	ลองกอง	๕๑	๓๗๖.๐๐
๓	ชัยจุมพล	แปลงใหญ่หอมแบ่ง ตำบลชัย จุมพล อำเภอลับแล จังหวัด อุตรดิตถ์	หอมแบ่ง	๔๙	๑๑๗.๐๐
๔	ไผ่ล้อม	แปลงใหญ่ข้าว วิสาหกิจชุมชน กลุ่มศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้าน ไผ่เขียว หมู่ ๒ ตำบลไผ่ล้อม อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	ข้าว	๓๓	๖๑๗.๗๕
๕	ฝายหลวง	แปลงใหญ่ทุเรียนเมืองลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	ทุเรียน	๑๒๑	๖๕๗.๒๕
๖	ไผ่ล้อม	แปลงใหญ่ข้าว กลุ่มเกษตรกรนา แปลงใหญ่ตำบลไผ่ล้อม	ข้าว	๕๑	๑,๕๑๒.๗๕
๗	ทุ่งยั้ง	แปลงใหญ่ข้าว กลุ่มสหกรณ์ การเกษตรเมืองลับแลจำกัด ปี ๒๕๖๒	ข้าว	๗๘	๒,๒๖๕.๕๐
๘	ไผ่ล้อม	แปลงใหญ่ข้าว กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเกษตรกรรมปลอดภัย ตามแนวพระราชดำริ	ข้าว	๓๘	๖๖๘.๐๐
๙	ทุ่งยั้ง	แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์เมืองลับแล จำกัด หมู่ ๗ ตำบลทุ่งยั้ง อำเภอ ลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	ข้าว	๖๗	๒,๓๑๘.๐๐
๑๐	ฝายหลวง	แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์การเกษตร เมืองลับแล จำกัด หมู่ ๑๓ ตำบล ฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัด อุตรดิตถ์	ข้าว	๑๐๗	๒,๗๔๑.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

น้ำฝน ชลประทาน บ่อน้ำบาดาล แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

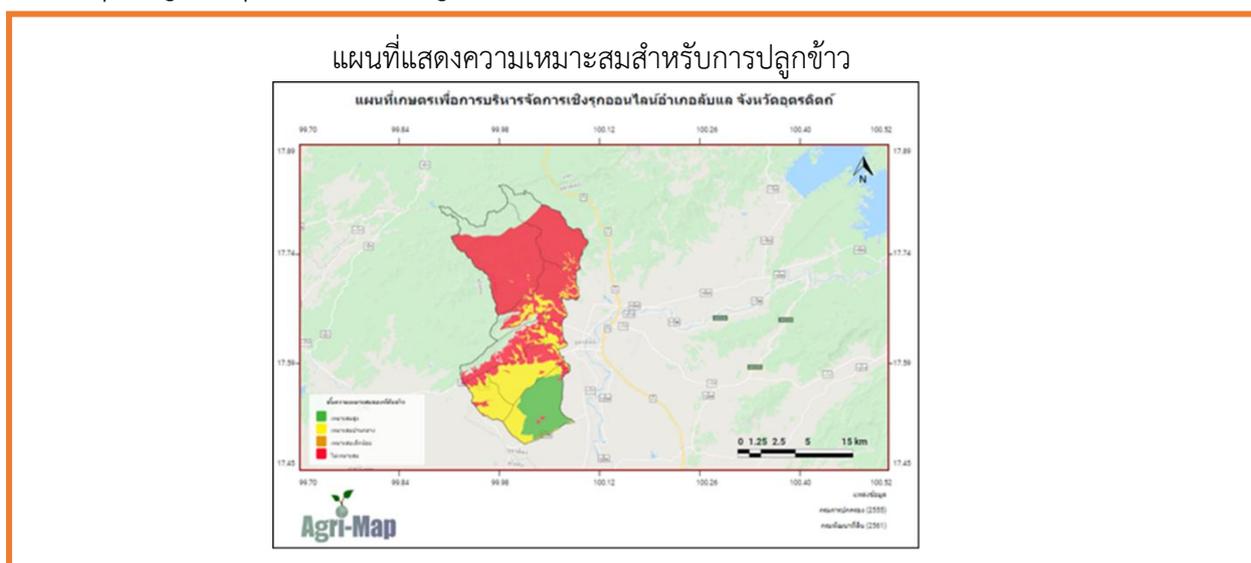
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๒๕๐,๐๙๘.๖๑ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอกลับแล	๔๗,๑๙๔.๖๒	๔๕,๒๔๔.๓๕	๔๙๘.๙๖	๑๕๗,๑๖๐.๖๙	๒๕๐,๐๙๘.๖๒
ไผ่ล้อม	๓๔,๒๐๐	๖,๔๑๒.๔๔	-	๑,๖๐๓.๘๕	๔๒,๒๑๖.๒๙
ทุ่งยั้ง	๓,๗๕๐.๓๕	๑๙,๑๒๑.๒๐	-	๙,๕๑๗.๖๓	๓๒,๓๘๙.๑๘
ชัยชุมพล	๖๕๖.๒๗	๕,๕๒๐.๕๔	-	๑๙,๐๐๐.๔๐	๒๕,๑๗๗.๒๒
ฝายหลวง	๑,๓๕๗.๙๓	๕,๕๗๓.๓๐	๔๔๓.๒๙	๒๗,๒๖๔.๖๐	๓๔,๖๓๙.๑๒
ด่านแม่คำมัน	๖,๖๘๕.๗๓	๘,๑๘๗.๖๒	-	๓,๑๕๖.๖๖	๑๘,๐๓๐.๐๑
ศรีพนมมาศ	๓๕.๐๗	๑๘๑.๐๖	-	๙๐๕.๒๕	๑,๑๒๑.๓๘
แม่พูล	๑๑๗.๙๖	๑๒๔.๘๗	๕๕.๖๗	๖๔,๔๖๖.๗๐	๖๔,๗๖๕.๒๐
น่านกกก	๓๙๑.๓๑	๑๒๓.๓๒	-	๓๑,๒๔๕.๖๐	๓๑,๗๖๐.๒๓

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

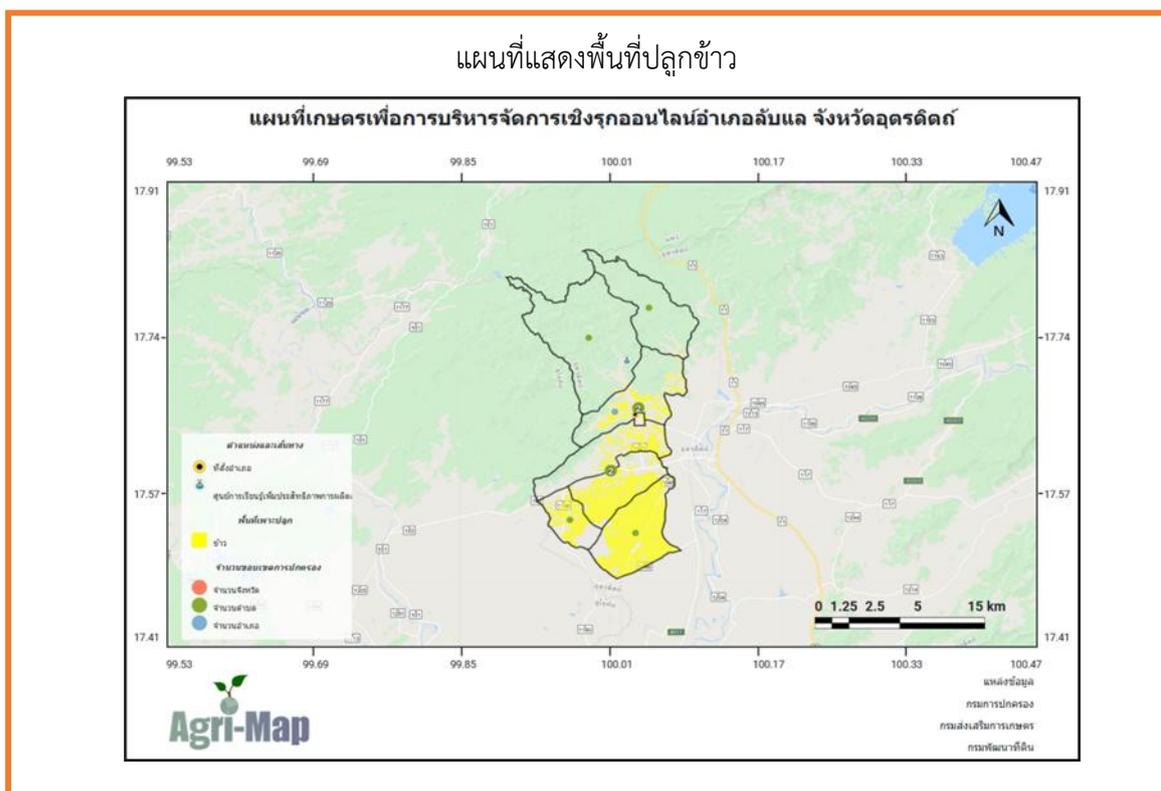
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตารางที่ ๒๗ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ไผ่ล้อม	๑,๑๙๘	๒๗,๑๕๘	๒๗,๑๕๘	๒๑,๗๒๖.๔๐	๐.๘๐
ทุ่งยั้ง	๑,๐๔๖	๑๕,๙๙๗	๑๕,๙๙๗	๑๒,๗๙๗.๖๐	๐.๘๐
ชัยภูมิพล	๖๓๑	๔,๔๘๕	๔,๔๘๕	๓,๕๘๘.๐๐	๐.๘๐
ฝายหลวง	๕๙๙	๓,๘๗๓	๓,๘๗๓	๓,๐๙๘.๔๐	๐.๘๐
ด่านแม่คำมัน	๗๑๘	๘,๑๗๑	๘,๑๗๑	๖,๕๓๖.๘๐	๐.๘๐
ศรีพนมมาศ	๔๙	๑๓๕	๑๓๕	๑๐๘.๐๐	๐.๘๐
แม่พูล	๐	๐	๐	๐.๐๐	๐.๘๐
น่านกกก	๓๔	๑๒๐	๑๒๐	๙๖.๐๐	๐.๘๐
รวม	๔,๐๗๔	๕๙,๙๓๙	๕๙,๙๓๙	๔๗,๙๕๑.๒	๐.๘๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล พ.ศ. ๒๕๖๘

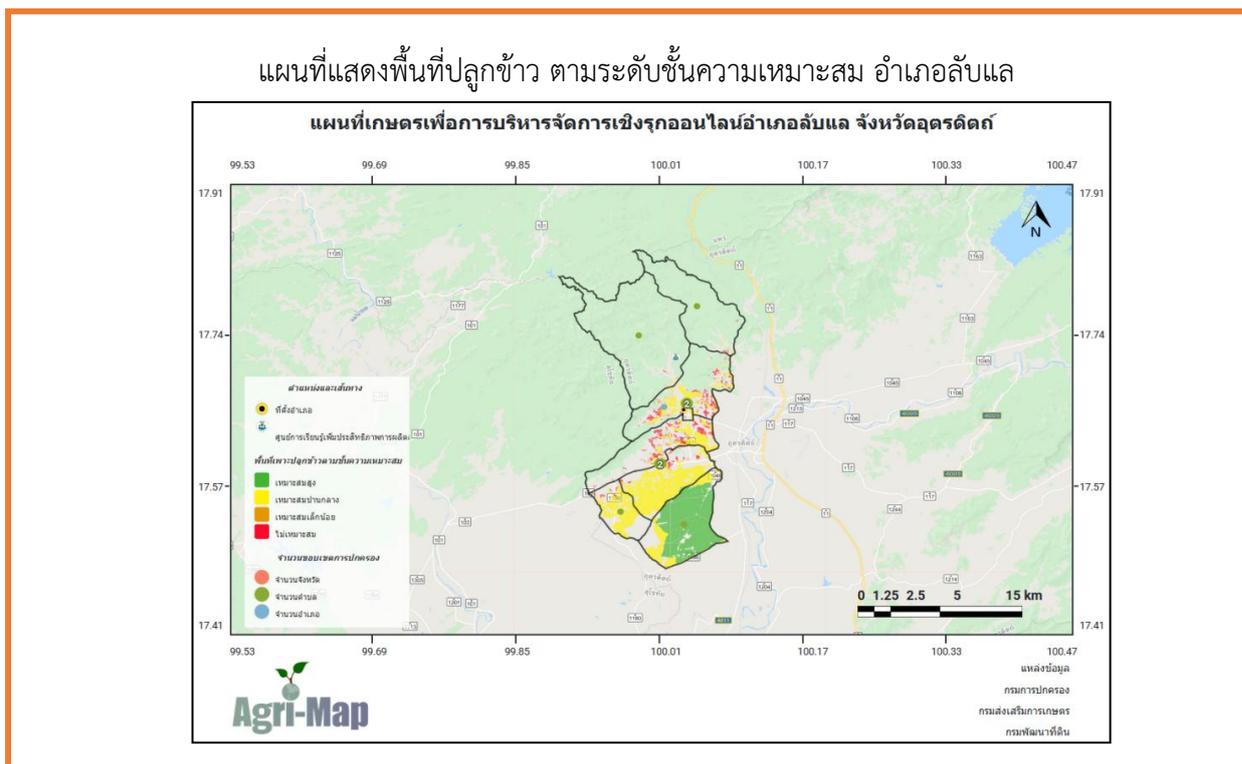
ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)
 (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, ๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๘๑,๙๐๒.๘๘ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอลับแล	๒๙,๔๐๖.๓๔	๔๕,๐๐๕.๘๘	๔๙๘.๙๖	๖,๙๙๑.๖๙	๘๑,๙๐๒.๘๘
ไผ่ล้อม	๒๙,๒๑๗.๒๐	๖,๔๑๒.๔๔	-	-	๓๕,๖๒๙.๖๔
ทุ่งยั้ง	๑๘๙.๑๔	๑๘,๙๕๑.๒๐	-	๘๙๓.๘๐	๒๐,๐๓๔.๑๔
ชัยจุมพล	-	๕,๕๑๗.๒๙	-	๓,๑๕๗.๕๒	๘,๖๗๔.๘๑
ฝายหลวง	-	๕,๕๔๕.๔๕	๔๔๓.๒๙	๒,๕๐๔.๑๘	๘,๕๙๒.๙๒
ด่านแม่คำมัน	-	๘,๑๕๐.๒๖	-	๒๓๘.๘๓	๘,๓๘๙.๐๙
ศรีพนมมาศ	-	๑๘๑.๐๕	-	๕๙.๔๖	๒๔๐.๕๑
แม่พูล	-	๑๒๔.๘๗	๕๕.๖๗	๔๒.๐๔	๒๒๒.๕๘
น่านกกก	-	๑๒๓.๓๒	-	๙๕.๘๖	๒๑๙.๑๘

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, ๒๕๖๘)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรกรอำเภอลับแลส่วนใหญ่ทำนาแบบนาหว่าน ข้าวเจ้าอื่นๆ ๕๖,๔๕๘.๐๗ ไร่ หอมปทุมธานี ๒,๓๕๕ ไร่ หอมมะลินอกพื้นที่ ๑,๔๘๒.๑๑ ไร่ ข้าวเหนียว ๑,๑๖๖.๓๑ ไร่ และข้าวอายุสั้น ๑๘ พันธุ์ ๑๗.๒๕ ไร่ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูง และเป็นที่ต้องการของโรงสี และท้องตลาด

๒) การเตรียมดิน เกษตรกรผู้ปลูกข้าวของอำเภอลับแลมีการเตรียมดินที่แตกต่างกัน โดยสรุป มี ๒ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ มีการเตรียมดินโดยการ ไถตะ ๑ ครั้ง และไถแปร (ปั่น) ๑ ครั้งและทำเทือก จากนั้นจึงทำการหว่านข้าวหรือดำ

รูปแบบที่ ๒ มีการเตรียมดินโดยไม่ได้ทำการไถตะ เกษตรกรจะปล่อยน้ำเข้าแปลง ทำการปั่นดินให้ละเอียด และทำเทือก จากนั้นจึงทำการหว่านข้าวหรือดำ

๓) การปลูก เกษตรกรอำเภอลับแลส่วนใหญ่ทำนาแบบนาหว่าน

๔) ระบบการให้น้ำ แบ่งเป็นโซนทางตอนกลางลงไปถึงตอนใต้ของอำเภอลับแล จะทำการเพาะปลูกข้าวซึ่งเป็นที่ราบลุ่ม การปลูกข้าวส่วนใหญ่จะทำเฉพาะนาปี ในบริเวณตำบลฝายหลวง ชัยจุมพล พุ่งยั้ง ด่านแม่คำมัน อาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติ บ่อบาดาล และทำทั้งนาปีและนาปรัง ได้แก่ตำบลไผ่ล้อม โดยใช้แหล่งน้ำจากระบบชลประทานและสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

๕) การดูแลรักษา การใช้สารเคมี ยังมีการใช้สารเคมีเป็นจำนวนมาก และใช้ปริมาณที่สูง การใช้ยังไม่ถูกต้องและเหมาะสม

๖) การใส่ปุ๋ย การใช้ปุ๋ย มีการใช้ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ และ ๔๖ - ๐ - ๐ มาก แต่การใช้ของเกษตรกรยังไม่ถูกสูตร และระยะเวลาในการเจริญเติบโตของข้าว มีเกษตรกรบางส่วนใช้ปุ๋ยชีวภาพทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี เนื่องจากปุ๋ยเคมี มีราคาแพง และผลผลิตข้าวได้ผลตอบแทนต่อไร่สูง และมีคุณภาพ

๗) การเก็บเกี่ยว ผลผลิตข้าวนาปีเฉลี่ย ๘๐๐ กก./ไร่ และเกษตรกรมีข้าวเพื่อ เก็บไว้จำหน่ายร้อยละ ๙๐ ทำพันธุ์ร้อยละ ๕ และเพื่อบริโภคร้อยละ ๕ ผลผลิตส่วนใหญ่จำหน่ายให้กับพ่อค้าในท้องถิ่น และโรงสีสหกรณ์การเกษตร

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวแล้วเกษตรกรทำการขายให้กับสหกรณ์หรือพ่อค้าท้องถิ่นโดยได้ราคาตามความชื้นของข้าว เกษตรกรไม่ได้ทำการลดความชื้นของเมล็ดข้าวเอง

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าว เกษตรกรมีการใช้สารเคมีเพื่อกำจัดโรคแมลงศัตรูข้าว แต่ก็มีเกษตรกรบางส่วนตระหนักต่อพิษภัยของสารเคมีโดยใช้ชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืชในนาข้าวและมีการผลิตใช้เอง เช่นผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อราบิวเวอร์เรีย

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอลับแล มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี							△				▽	
ข้าวนาปรัง	←△→		←▽→									←→

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

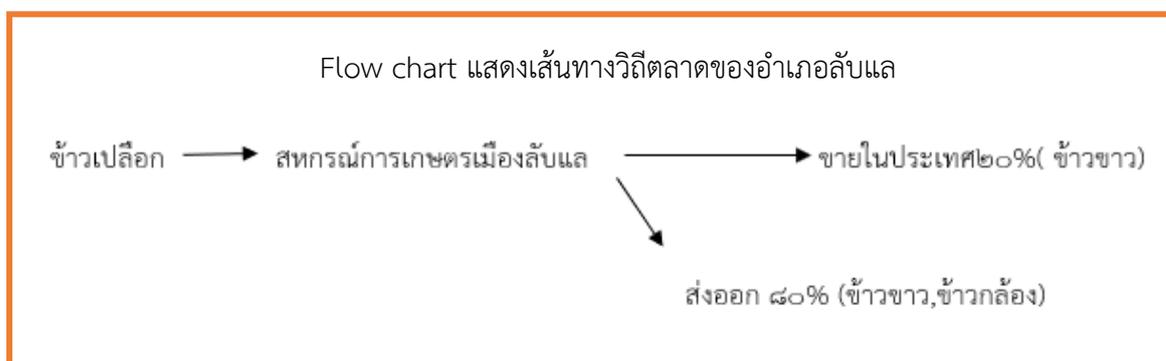
ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘

รายการ	นาปี (บาท/ไร่)	นาปรัง (บาท/ไร่)	หมายเหตุ
ค่าไถเตรียมดิน	๖๐๐	๖๐๐	
ค่าเมล็ดหอมมะลิ	๕๗๕	๕๗๕	ไร่ละ ๒๕ กก. ๗ละ ๒๓ บาท
ค่าหว่านข้าว	๘๐	๘๐	
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๕๐	๘๕๐	๔๖-๐-๐, ไร่ละ ๒๕ กก. ๗ละ ๑๖ บาท / ๑๖-๒๐-๐, ไร่ละ ๒๕ กก. ๗ ละ ๑๘ บาท
ค่าใส่ปุ๋ยเคมี	๑๖๐	๑๖๐	๒ ครั้งละ ๘๐ บาท/ไร่
ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช (คุม/ฆ่าหญ้า)	๒๐๐	๒๐๐	
ค่าฉีดพ่นสารเคมีกำจัดวัชพืช (คุม/ฆ่าหญ้า)	๒๐๐	๒๐๐	๒ ครั้งละ ๑๐๐ บาท/ไร่
ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	๑๘๘	๑๘๘	
ค่าฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	๒๐๐	๒๐๐	๒ ครั้งละ ๑๐๐ บาท/ไร่
ค่ารถเกี่ยวหวด	๕๐๐	๕๐๐	
ค่าขนส่ง	๒๔๐	๒๔๐	๐.๓๐ บาท/กก.
ค่าน้ำ	๑๐๐	๒๕๐	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ระบุ) ๑.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น	๑๐๐	๑๐๐	
รวมค่าใช้จ่าย	๓,๙๙๓	๔,๑๔๓	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

๑) วิถีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิถีการตลาดข้าว อำเภอลับแล
(ที่มา : สหกรณ์การเกษตรเมืองลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๒ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งยั้ง จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑๓ ตำบลฝายหลวง จำนวน ๑ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๔,๐๗๔ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๒ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๐ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๒	ไผ่ล้อม	ข้าว	การผลิตข้าว
๒	๕	ทุ่งยั้ง	ข้าว	การผลิตข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๑ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
แปลงใหญ่	๕	๑.แปลงใหญ่ข้าวกลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ไผ่ล้อม ๒.แปลงใหญ่ข้าว กลุ่มสหกรณ์การเกษตรเมืองลับแลจำกัด ปี ๒๕๖๒ ๓.แปลงใหญ่ข้าว กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเกษตรกรรมปลอดภัยตามแนวพระราชดำริ ๔.แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์การเกษตรเมืองลับแล จำกัด หมู่๗ ตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ๕.แปลงใหญ่ข้าว สหกรณ์การเกษตรเมืองลับแล จำกัด หมู่๑๓ ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ทูเรียน

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

น้ำฝน ชลประทาน บ่อน้ำบาดาล แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

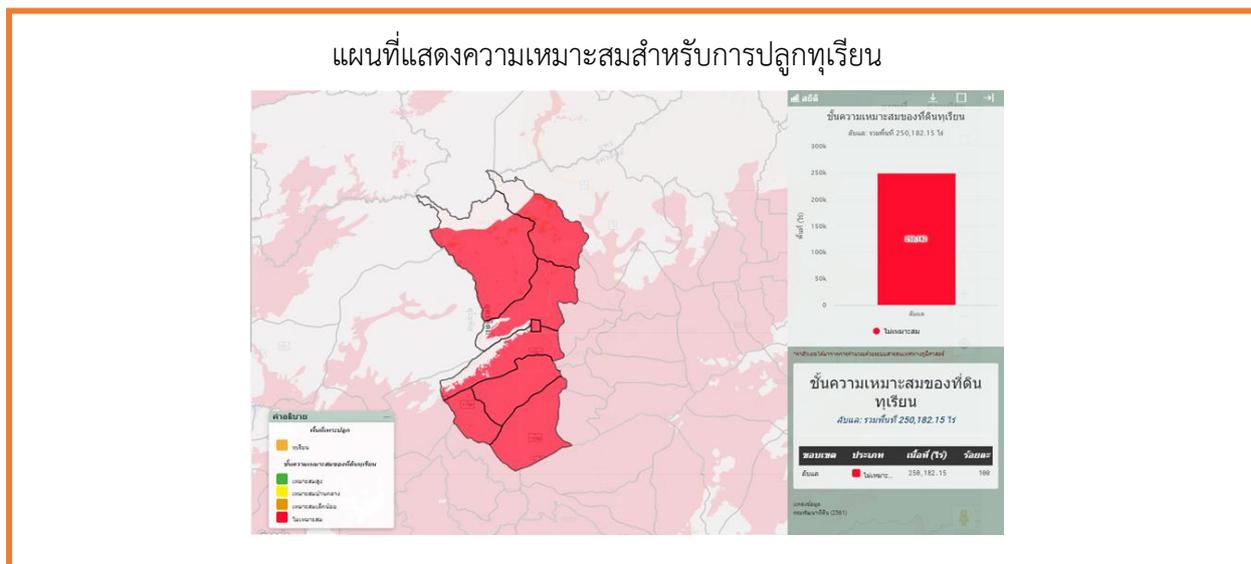
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับทุเรียน

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๒๕๐,๐๘๘.๖๑ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ลับแล	-	-	-	๒๕๐,๐๘๒.๑๕	๒๕๐,๐๘๒.๑๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘

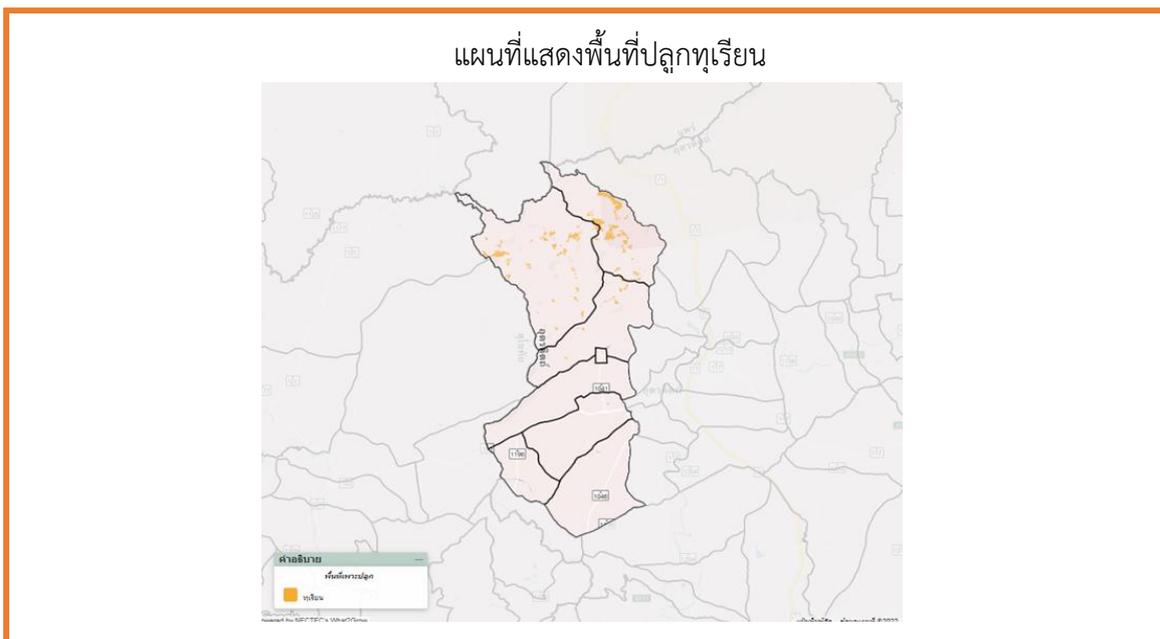
ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) พื้นที่ปลูกทุเรียน

ตารางที่ ๓๓ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ไผ่ล้อม	๑	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๑.๐๐
ทุ่งยั้ง	๓	๖๗.๒๕	๖๗.๒๕	๖๗.๒๕	๑.๐๐
ชัยจุมพล	๑๖	๘๐.๗๕	๗๐.๕๐	๗๐.๕๐	๑.๐๐
ฝายหลวง	๖๖๕	๒,๕๕๐.๗๑	๒,๓๒๙.๗๑	๒,๓๒๙.๗๑	๑.๐๐
ด่านแม่คำมัน	๒	๔๒.๒๕	๔๒.๒๕	๔๒.๒๕	๑.๐๐
ศรีพนมมาศ	๑	๑.๒๕	๑.๒๕	๑.๒๕	๑.๐๐
แม่พูล	๑,๘๐๖	๑๗,๗๘๔.๗๗	๑๕,๙๗๓.๑๘	๑๕,๙๗๓.๑๘	๑.๐๐
นานกกก	๗๒๗	๗,๐๑๖.๖๕	๕,๒๕๕.๕๗	๕,๒๕๕.๕๗	๑.๐๐
รวม	๓,๐๕๕	๒๗,๕๔๘.๖๒	๒๓,๗๔๔.๗๔	๒๓,๗๔๔.๗๔	๑.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล พ.ศ. ๒๕๖๘

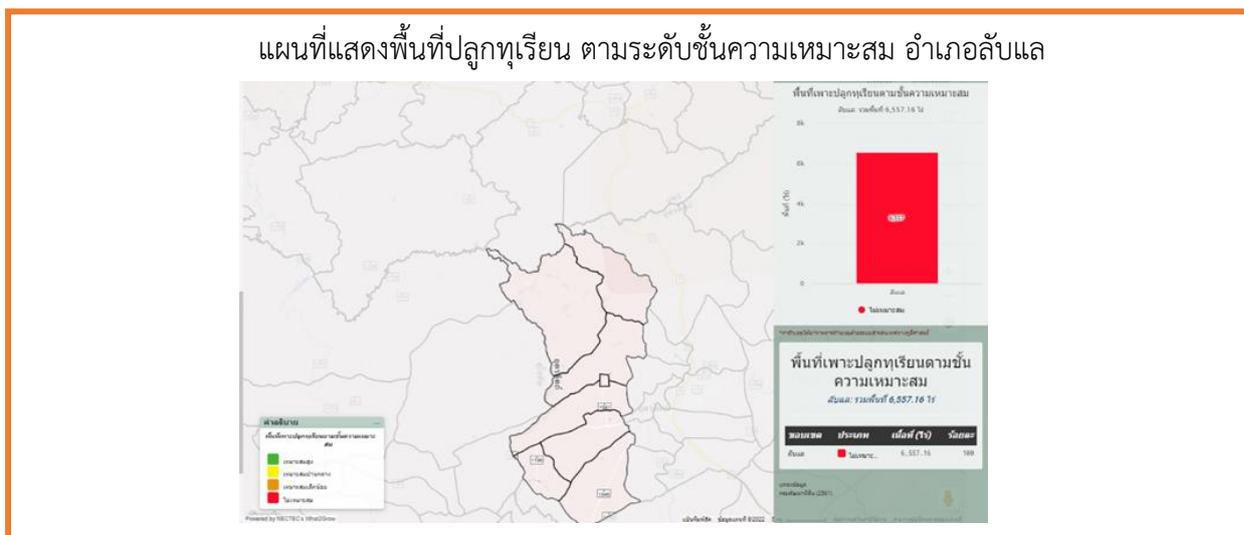
ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, ๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๘๑,๙๐๒.๘๘ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ลับแล	-	-	-	๖,๕๕๗.๑๖	๖,๕๕๗.๑๖

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, ๒๕๖๘)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การเตรียมพื้นที่ มีการปรับพื้นที่ก่อนที่จะกำหนดผังปลูกและติดตั้งระบบน้ำ โดยปรับพื้นที่ให้ราบไม่ให้มีแอ่งที่น้ำท่วมขังได้ มีการปรับเป็นเนินลูกฟูกเพื่อปลูก ทุเรียนบนสันเนิน ระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถวด้านละ ๙ เมตร ปลูกได้ไร่ ละ ๒๐ ต้น หรือ ๘ ถึง ๑๐ X ๘ ถึง ๑๐ เมตร ปลูกทุเรียนได้ประมาณ ๑๖ ถึง ๒๕ ต้นต่อไร่ และการทำสวนขนาดใหญ่ จะขยายระยะระหว่างแถวให้กว้างขึ้นเพื่อสะดวกต่อการนำเครื่องจักรกลต่าง ๆ ไปทำงานในระหว่างแถว นอกจากนี้ในการวางแผน กำหนดแถวปลูก จะต้องคำนึงถึงแนวปลูกขวางความลาดเทของพื้นที่ หรืออาจ กำหนดในแนวตั้งฉากกับถนน กำหนดแถวปลูกไปในแนวทิศตะวันออกหรือทิศตะวันตก และถ้ามีการจัดวางระบบน้ำจะต้องพิจารณาแนวทางจัดวางท่อในสวนด้วย จากนั้นจึงปักไม้ตามระยะที่กำหนดเพื่อขุดหลุมปลูกต่อไป

๒) วิธีการปลูก การปลูกทุเรียนมีการปลูกแบบขุดหลุมปลูก ซึ่งเหมาะกับพื้นที่ที่ค่อนข้างแล้งและยังไม่มีการวางระบบน้ำไว้ก่อนปลูก ซึ่งวิธีนี้ดินในหลุมจะช่วยเก็บความชื้นได้ดีขึ้น

๓) ฤดูปลูก มีการจัดระบบการให้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดูแลให้น้ำกับต้นทุเรียนได้สม่ำเสมอ ช่วงหลังปลูก และควรปลูกตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน แต่ถ้าหากจัดระบบน้ำไม่ทัน หรือยังไม่อาจดูแลเรื่องน้ำได้ ควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน

๔) การดูแลรักษาในระยะก่อนให้ผล การให้น้ำอย่างสม่ำเสมอเพื่อการเจริญเติบโตที่ดีและต่อเนื่อง

๕) การตัดแต่งกิ่ง เริ่มตัดแต่งกิ่งหลังจากปลูกแล้วประมาณ ๑ ถึง ๑.๕ ปี เพื่อให้ต้นทุเรียนมีโครงสร้างและทรงพุ่มที่ดี และการตัดแต่งกิ่งจะต้องเว้นลำต้นเดี่ยว และเว้นกิ่งประธานแรกสูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร และให้กิ่งเรียงเป็นระเบียบเหมาะแก่การไว้ผลและไม่บดบังแสงแดดซึ่งกันและกัน และจะต้องควบคุมความสูงของลำต้นไว้ที่ประมาณ ๗ เมตร

๖) การใส่ปุ๋ย ในปีแรกหลังปลูก ควรใส่ปุ๋ยและทำโคน จำนวน ๔ ครั้ง (การทำโคน หมายถึง การกำจัดวัชพืชใต้ทรงพุ่ม ถากดินรอบนอกทรงพุ่มมาพูนกลบใต้ทรงพุ่มในลักษณะลาดเอียงจากต้นพันธุ์ออกไปโดยรอบ และหลีกเลี่ยงการถากดินบริเวณโคนต้นเพราะระบบรากทุเรียนที่อยู่ค่อนข้างตื้นใกล้ผิวดินจะได้รับอันตรายและชะงักการเจริญเติบโต หรือทำให้โรครากเน่าโคนเน่าเข้าทำลายได้ง่ายขึ้น) โดยควรใส่ปุ๋ยและทำโคนครั้งที่ ๑ หลังจากปลูกแล้วประมาณ ๑ เดือน หลังจากนั้นก็ทำต่อเนื่องกันจนถึงสิ้นปี และควรใส่ปุ๋ยและทำโคนเดือนเว้นเดือน

๗) การดูแลในระยะให้ผลผลิตการให้น้ำ ให้น้ำสม่ำเสมอในช่วงที่มีการเจริญเติบโตทางใบ และงดน้ำในช่วงปลายฝนเพื่อเตรียมการออกดอก เมื่อทุเรียนออกดอกแล้วให้ควบคุมปริมาณน้ำที่จะให้โดยค่อยๆ เพิ่มปริมาณน้ำขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้ดอกทุเรียนมีพัฒนาการที่ดี จนเมื่อดอกทุเรียนพัฒนาถึงระยะหว่าก้าไล (ก่อนดอกบาน ๑ สัปดาห์) ก็ให้ลดปริมาณน้ำลงโดยให้เพียง ๑ ใน ๓ ของปกติ เพื่อช่วยให้มีการติดผลดีขึ้นและให้น้ำในปริมาณนี้ไปจนดอกบานและติดผลได้ ๑ สัปดาห์ จากนั้นจึงค่อยๆ เพิ่มปริมาณน้ำขึ้นเรื่อย ๆ และต้องให้น้ำอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอตลอดช่วงพัฒนาการของผลทุเรียน การใส่ปุ๋ย ควรใส่ปุ๋ยและวัสดุปรับปรุงดินตามผลการตรวจวิเคราะห์ดิน หรืออาจใส่ปุ๋ยตามแนวทาง ดังนี้

๑. ใส่ปุ๋ยเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ดินหลังเก็บเกี่ยว

- ปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๒๐ ถึง ๕๐ กิโลกรัมต่อต้น

- ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕ หรือ ๑๖ - ๑๖ - ๑๖ อัตราเป็นกิโลกรัมต่อต้น เท่ากับ ๑ ใน ๓

ของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม

๒. ใส่ปุ๋ยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผล

- เมื่อผลมีอายุ ๗ สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒ - ๑๒ - ๑๗ หรือ ๑๓ - ๑๓ - ๒๑ อัตรา

เป็นกิโลกรัมต่อต้น เท่ากับ ๑ ใน ๓ ของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม

๓. ใส่ปุ๋ยเพื่อเพิ่มคุณภาพเนื้อ

- เมื่อผลมีอายุ ๑๐ ถึง ๑๑ สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๐ - ๐ - ๕๐ อัตรา ๑ ถึง ๒ กิโลกรัมต่อการตัดแต่งดอก ทำการตัดแต่งดอกหลังจากออกดอก ๕ สัปดาห์ ควรตัดแต่งช่อดอกบนกิ่งขนาดเล็ก (เส้นผ่าศูนย์กลางกิ่งน้อยกว่า ๒ เซนติเมตร) หรือดอกที่อยู่ปลายกิ่งทิ้งให้เหลือเฉพาะดอกงุ่นเดียวกันในกิ่งเดียวกันให้มีจำนวนช่อดอกประมาณ ๓ ถึง ๖ ช่อดอกต่อความยาวกิ่ง ๑ เมตร แต่ละช่อดอกห่างกันประมาณ ๓๐ เซนติเมตร การตัดแต่งผล ครั้งที่ ๑ เมื่อผลอายุ ๔ ถึง ๕ สัปดาห์หลังดอกบาน ตัดแต่งผลที่มีขนาดเล็กรูปทรงบิดเบี้ยว และไม่อยู่ในตำแหน่งที่ต้องการออก เหลือผลไว้ประมาณ ๒ ถึง ๓ เท่าของจำนวนผลที่ต้องการไว้จริง ครั้งที่ ๒ เมื่อผลอายุ ๖ สัปดาห์หลังดอกบานระยะนี้ผลที่ปกติจะมีการขยายตัวด้านยาว สีผิวเขียวสดใส หนามมีขนาดปกติ เรียวเล็ก ถ้าตรวจพบผลที่มีพัฒนาการผิดปกติ มีขนาดเล็ก หนามแดง หรือมีโรคแมลงเข้าทำลายให้ตัดทิ้ง

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอลับแล มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุเรียน	←————→				←.....→	▽	←.....→	←.....→				

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

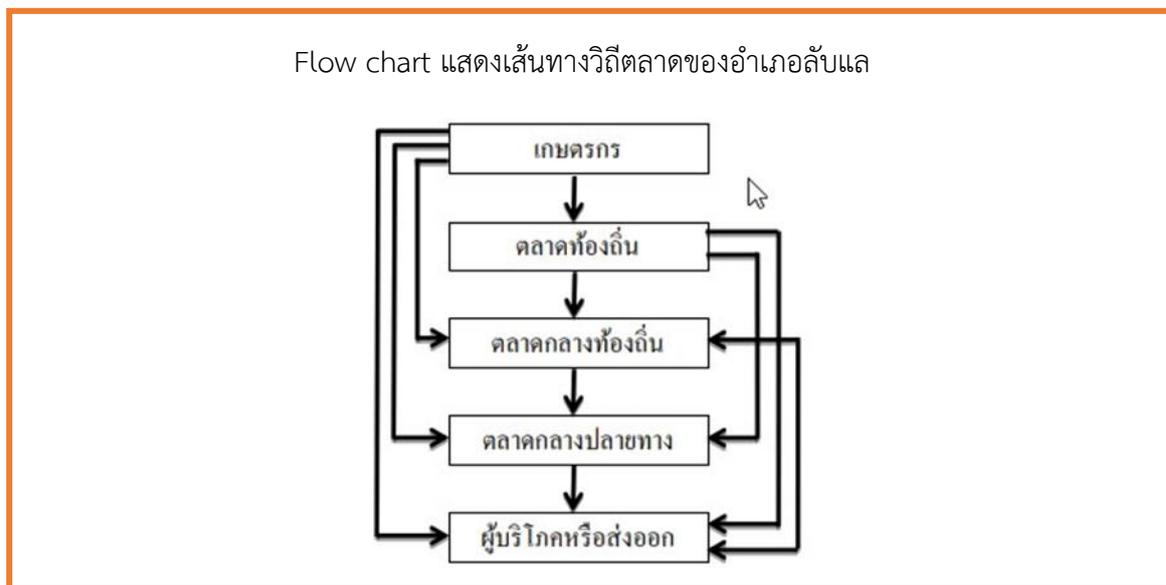
ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๘

ต้นทุน	บาท
๑. ต้นทุนผันแปร	๑๒,๓๑๙.๕๐
๒. ต้นทุนคงที่	๒,๗๘๐.๙๐
๓. ต้นทุนรวมต่อไร่	๑๕,๑๐๐.๑๓
๔. ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๑๗.๒๐
รวม	๓๐,๒๑๗.๗๓

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๑๕ แสดงวิธีการตลาดทุเรียนอำเภอลับแล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๓๖ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ตำบลแม่พูล จำนวน ๒๐ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ตำบลน่านกกก จำนวน ๑๐ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ตำบลฝายหลวง จำนวน ๖ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๓,๐๕๕ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๓ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๖ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๔	แม่พูล	ไม้ผล (ทุเรียน)	การผลิตทุเรียน
๒	๑๑	แม่พูล	ไม้ผล (ทุเรียน)	การผลิตทุเรียน
๓	๑๐	ฝายหลวง	ไม้ผล (ทุเรียน)	การผลิตทุเรียน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๕ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
แปลงใหญ่	๑	๑.แปลงใหญ่ทุเรียนเมืองลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๖ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อ่าเภอลับแล

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขาและพื้นที่ลุ่มบางส่วน ฟุ้งพาน้ำฝนเป็นหลัก ระบบชลประทานยังไม่ครอบคลุม เป็นการทำนาปีเป็นหลัก (ปลูกปีละครั้ง) 	<ul style="list-style-type: none"> มีโรงสีขนาดเล็ก-กลาง กระจายอยู่ใกล้แหล่งผลิต ขนส่งสะดวกเชื่อมเมืองอุตรดิตถ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ตลาดหลักในจังหวัด อุตรดิตถ์ และจังหวัดใกล้เคียง ยังไม่เจาะตลาดพรีเมียมระดับประเทศ
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> ขาดแหล่งน้ำสำรอง เสี่ยงภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ต้นทุนการจัดการดินสูง 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีศูนย์รวบรวมมาตรฐานกลาง ขาดคลังเก็บรักษาคุณภาพสูง 	<ul style="list-style-type: none"> การกระจายสินค้าออกนอกจังหวัดจำกัด ขาดจุดขายเชิงพื้นที่
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาแหล่งน้ำชุมชน/ระบบกระจายน้ำ ส่งเสริมการจัดการดินและน้ำแบบยั่งยืน ส่งเสริมแปลงใหญ่เพิ่มประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> จัดตั้งศูนย์รวบรวม-สี-บรรจุครบวงจร พัฒนาคังเก็บรักษามาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> เชื่อมโยงตลาดเมืองใหญ่ พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> เกษตรกรรายย่อย อายุเฉลี่ยค่อนข้างสูง แรงงานครัวเรือนลดลง การรวมกลุ่มยังไม่เข้มแข็งเต็มที่ 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ประกอบการท้องถิ่น ฟุ้งพาพ่อค้าคนกลางเป็นหลัก ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้บริโภคทั่วไป ตลาดสุขภาพเริ่มเติบโต ผู้ซื้อยังไม่รู้จัก “ข้าวลับแล

	<p>ปัญหา Pain point</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ขาดทายาทเกษตรกร ● ขาดความรู้ด้านตลาดและเทคโนโลยี ● อำนาจต่อรองต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> ● อำนาจต่อรองต่ำ ● ขาดทักษะ Branding และ E-commerce 	<ul style="list-style-type: none"> ● ขาดนักการตลาดมืออาชีพ ● ความเข้าใจตลาดพรีเมียมยังต่ำ
	<p>แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนา Smart Farmer ● ดึงคนรุ่นใหม่กลับสู่ภาคเกษตร ● ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ● อบรมการตลาดดิจิทัล ● ส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร ● สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● สร้างทีมการตลาดระดับอำเภอ ● ใช้ Influencer/ตลาดออนไลน์
มิติสินค้า	<p>สถานการณ์ปัจจุบัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ปลุกข้าวเพื่อจำหน่ายเป็นข้าวเปลือก ● ผลผลิตเฉลี่ยปานกลาง ● ยังไม่เน้นข้าวพรีเมียมหรือข้าวอินทรีย์อย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> ● สี่เป็นข้าวสารจำหน่ายทั่วไป ● ยังไม่มีการแปรรูปหลากหลาย ● บรรจุภัณฑ์มาตรฐานทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> ● แข่งขันด้านราคา ● ไม่มี Storytelling ชัดเจน ● ยังไม่สร้างแบรนด์จังหวัด
	<p>ปัญหา Pain point</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณภาพไม่สม่ำเสมอ ● ต้นทุนต่อหน่วยสูง ● ไม่มีอัตลักษณ์ “ข้าวลับแล” ที่ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ขาดความแตกต่างจากพื้นที่อื่น ● มูลค่าเพิ่มต่ำ ● ขายแบบ B๒B เป็นหลัก 	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่มี Positioning ชัดเจน ● ราคาแข่งขันกับแหล่งผลิตใหญ่
	<p>แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนาข้าวคุณภาพ เช่น ข้าวสุขภาพ/อินทรีย์ ● ใช้มาตรฐาน GAP/Organic ● สร้างแบรนด์ประจำพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น ข้าวกล้อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ● ออกแบบบรรจุภัณฑ์ทันสมัย ● ทำเครื่องหมายรับรองคุณภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> ● สร้างแบรนด์ “ข้าวลับแล” ● ทำตลาดข้าวสุขภาพ ● ใช้ Storytelling วิถีชุมชน

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๗ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวคุณภาพ
๒. ชื่อแผนงาน	แผนความมั่นคงทางอาหาร
๓. แนวทางการพัฒนา	เกษตรอินทรีย์ / ลดต้นทุน / Smart Farmer
๔. หลักการและเหตุผล	ข้าวเป็นพืชอาหารหลักของครัวเรือน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	ลดต้นทุน ๑๐%
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลผลิตเฉลี่ยเพิ่ม ๕%
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่นาลุ่มอำเภอลับแล
๘. กิจกรรมหลัก	อบรมลดต้นทุน / สนับสนุนพันธุ์ดี
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปี
๑๑. งบประมาณ	๔๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกร ๑๒๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ครัวเรือนมีความมั่นคงทางอาหารและต้นทุนลดลง

โครงการพัฒนาทุเรียนคุณภาพลับแลสู่ตลาดพรีเมียม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับทุเรียนคุณภาพลับแลสู่ตลาดพรีเมียมและส่งออก
๒. ชื่อแผนงาน	แผนพัฒนาไม้ผลเศรษฐกิจมูลค่าสูงอำเภอลับแล
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนา GAP / ควบคุมคุณภาพผลผลิต / สร้างแบรนด์และตลาดออนไลน์
๔. หลักการและเหตุผล	ทุเรียนลับแล (หลงลับแล-หลินลับแล) เป็นสินค้าอัตลักษณ์ ราคาสูง ต้องควบคุมคุณภาพเพื่อรักษามาตรฐาน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพิ่มคุณภาพผลผลิต ๒. เพิ่มรายได้เกษตรกร ๓. ขยายตลาดพรีเมียม
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรผ่าน GAP ไม่น้อยกว่า ๘๐% ๒. รายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๑๕% ๓. สร้างช่องทางตลาดใหม่อย่างน้อย ๓ ช่องทาง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลแม่พูล / ตำบลนากกก / ตำบลฝายหลวง
๘. กิจกรรมหลัก	อบรมมาตรฐาน GAP / คัดเกรดผลผลิต / พัฒนาแพ็คเกจจิ้ง
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล ร่วมกับกลุ่มเกษตรกร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรเข้าร่วม ๑๐๐ ราย พื้นที่ได้รับรองมาตรฐาน ๕๐๐ ไร่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ทุเรียนลับแลมีมาตรฐานชัดเจน ราคาสูงขึ้น และตลาดมั่นคง

โครงการยกระดับล่องกองลับแลคุณภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตล่องกองคุณภาพ
๒. ชื่อแผนงาน	แผนส่งเสริมไม้ผลเศรษฐกิจหลัก
๓. แนวทางการพัฒนา	รวมกลุ่มผลิต / ควบคุมคุณภาพ / บริหารจัดการตลาด
๔. หลักการและเหตุผล	ล่องกองเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญ แต่คุณภาพไม่สม่ำเสมอและราคาผันผวน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.ลดต้นทุน ๒.เพิ่มคุณภาพ ๓.สร้างเสถียรภาพราคา
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑.ลดต้นทุน ๑๐% ๒.ล่องกองเกรด A ไม่น้อยกว่า ๗๐%
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลแม่พูน / นานกกก
๘. กิจกรรมหลัก	ถ่ายทอดเทคโนโลยี / สนับสนุนคัดเกรดรวม
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอลับแล
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปีงบประมาณ
๑๑. งบประมาณ	๓๕๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกร ๘๐ รายเข้าร่วม
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ราคาผลผลิตดีขึ้นและมีตลาดรองรับ

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๘ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/ กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต ข้าวและลดต้นทุนการ ผลิตอำเภอลับแล	<ul style="list-style-type: none"> งบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร / วิทยากร Smart Farmer เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ปุ๋ยอินทรีย์และชีวภัณฑ์ เครื่องจักรกลการเกษตร (เครื่องหยอดเมล็ด / เครื่องดำนา) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ๑๒๐ ราย พื้นที่นาเป้าหมาย ประมาณ ๘๐๐ ไร่ 	<ul style="list-style-type: none"> อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกข้าวลดต้นทุน ส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ดีและการจัดการดิน สนับสนุนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และชีวภัณฑ์ สาธิตการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร ติดตามและประเมินผลแปลงนา 	<ul style="list-style-type: none"> เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๑๒๐ ราย พื้นที่ปลูกข้าวลดต้นทุน ๘๐๐ ไร่ ต้นทุนการผลิตลดลงไม่น้อยกว่า ๑๐% เกษตรกรมีความรู้ด้านการผลิตข้าวปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> รายได้สุทธิเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเพิ่มขึ้น ผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕% เกิดกลุ่มเกษตรกรเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> เกิดความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือนและชุมชน เกษตรกรมีความยั่งยืนด้านอาชีพ ระบบการผลิตข้าวเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจฐานรากของอำเภอลับแลและจังหวัดอุตรดิตถ์เข้มแข็ง 	<ul style="list-style-type: none"> งบพัฒนาจังหวัด งบกรมส่งเสริมการเกษตร งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

<p>โครงการพัฒนา ทุเรียนคุณภาพลับแล สู่ตลาดพรีเมียมและ ส่งออก</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ● วิทยากร/เจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร ● องค์ความรู้ มาตรฐาน GAP ● วัสดุอุปกรณ์ตัด เกรด/บรรจุภัณฑ์ ● กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูก ทุเรียน ๑๐๐ ราย ● แปลงทุเรียน เป้าหมาย ๕๐๐ ไร่ 	<ul style="list-style-type: none"> ● อบรมมาตรฐาน การผลิตตาม GAP ● ถ่ายทอด เทคโนโลยีการตัด แต่งและควบคุม คุณภาพผล ● สนับสนุนระบบ คัดเกรดผลผลิต ● พัฒนาแบรนด์ และบรรจุภัณฑ์ ● เชื่อมโยงตลาด ออนไลน์/ตลาดพ รีเมียม 	<ul style="list-style-type: none"> ● เกษตรกรผ่านการ อบรม ๑๐๐ ราย ● พื้นที่ได้รับรอง GAP ไม่น้อยกว่า ๔๐๐ ไร่ ● ผลผลิตเกรดพ รีเมียมเพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่า ๒๐% ● เกิดช่องทางตลาด ใหม่อย่างน้อย ๓ ช่องทาง 	<ul style="list-style-type: none"> ● รายได้เฉลี่ย เกษตรกรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๑๕% ● ราคาทุเรียนลับแล มีเสถียรภาพมาก ขึ้น ● เกิดการรวมกลุ่ม บริหารจัดการ ผลผลิตอย่างเป็น ระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ทุเรียนลับแลเป็น สินค้า GI/อัต ลักษณ์ที่มีชื่อเสียง ระดับประเทศ ● เกษตรกรมีความ มั่นคงทางรายได้ ● อำเภอลับแลเป็น แหล่งผลิตทุเรียน คุณภาพของ จังหวัด จังหวัด อุตรดิตถ์ ● เศรษฐกิจฐานราก ของพื้นที่เติบโต อย่างยั่งยืน 	<ul style="list-style-type: none"> ● งบพัฒนา จังหวัด ● งบกรม ส่งเสริม การเกษตร ● งบองค์กร ปกครอง ส่วน ท้องถิ่น 	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙</p>
<p>โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับคุณภาพ ลองกองลับแล</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● งบประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาท ● เจ้าหน้าที่สำนักงาน เกษตรอำเภอลับแล ● วิทยากรด้านการ จัดการสวนไม้ผล ● องค์ความรู้ มาตรฐาน GAP ● อุปกรณ์ตัดเกรดและ บรรจุผลผลิต ● กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูก ลองกอง ๘๐ ราย 	<ul style="list-style-type: none"> ● อบรมการจัดการ สวนลองกอง คุณภาพ ● ถ่ายทอด เทคโนโลยีการตัด แต่งกิ่งและ ควบคุมผลผลิต ● ส่งเสริมการผลิต ตามมาตรฐาน GAP ● สนับสนุนระบบ คัดเกรดรวมกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ● เกษตรกรเข้าร่วม โครงการ ๘๐ ราย ● พื้นที่ปรับปรุงการ ผลิตตามแนวทาง คุณภาพ ๖๐๐ ไร่ ● ลองกองเกรด A เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๐% ● เกิดจุดรวบรวม และคัดเกรด ผลผลิต ๑ แห่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ● ราคาจำหน่ายเฉลี่ย เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๐% ● รายได้สุทธิ เกษตรกรเพิ่มขึ้น ● เกิดการรวมกลุ่ม บริหารจัดการ ผลผลิตอย่าง เข้มแข็ง 	<ul style="list-style-type: none"> ● ลองกองลับแลมี ภาพลักษณ์สินค้า เกษตรคุณภาพของ จังหวัด จังหวัด อุตรดิตถ์ ● เกษตรกรมีรายได้ มั่นคงและลดความ ผันผวนด้านราคา ● เศรษฐกิจไม้ผลของ อำเภอลับแลเติบโต อย่างยั่งยืน 	<ul style="list-style-type: none"> ● งบพัฒนา จังหวัด ● งบกรม ส่งเสริม การเกษตร ● งบองค์กร ปกครอง ส่วน ท้องถิ่น 	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • พื้นที่เป้าหมาย ประมาณ ๖๐๐ ไร่	<ul style="list-style-type: none"> • เชื่อมโยงตลาด และ ประชาสัมพันธุ์ สินค้า					
--	--	---	--	--	--	--	--

บรรณานุกรม